

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Novosti iz Etiopije

Što znači živjeti nadu

Uspomene i radosti napunile su
moje srce

©FOTO: Uganda, don Jakoslav Banić

Apostolat molitve za rujan

Molimo se, nadahnuti svetim Franjom, da možemo iskusiti međusobnu ovisnost sa svim stvorovima koje Bog ljubi i koji su vrijedni ljubavi i poštovanja.

Sadržaj

Uvodnik	Iskustva koja osnažuju.....	3
Iz života naših misionara	Sveta godina 2025. Evangelizacija kao služenje.....	4
	Novosti iz Etiopije.....	6
	Što znači živjeti nadu.....	8
	Uspomene i radosti napunile su moje srce.....	9
Intervju	Razgovor s Marijom Mikulić.....	11
Apostolat molitve	Nakana apostolata molitve za rujan.....	15
Aktualnosti	MIVA u Vođincima.....	16
	Radost i zahvalnost.....	16
	S. Ivančica Fulir posjetila misijsku središnjicu Zagrebačke nadbiskupije.....	17
	Akcija MIVA u Župi Ploče – Tepčići.....	17
	Mladenci pomažu Akciji MIVA.....	18
	Akcija MIVA u Mostaru.....	18
Životni put jednog misionara	Fatimska kraljice, moli za nas!.....	19
	Gospa ulazi u Gosabu.....	19
Svi su misionari	50 godina Zajednice „Molitva i riječ“.....	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarin, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MONOGRAM j.d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

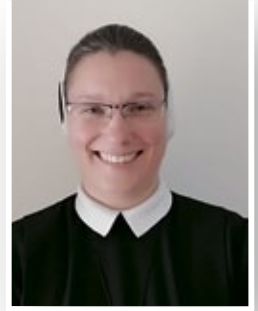
NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 00385/1/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Žiro račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABAHR2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

s. Ivana Margarin

Iskustva koja osnažuju

Dok listamo stranice novog broja našeg časopisa, srce nam je ispunjeno zahvalnošću. Ljeto koje je iza nas bilo je bogato milostima i susretima, koji su nas još jednom podsjetili na snagu zajedništva u vjeri i ljepotu Crkve u pokretu. Posebno nas je obradovao **godišnji susret misionara u Đakovu**, gdje su se ponovno spojila srca i doživljaji onih koji donose evanđelje sve do kraja svijeta. Bilo je to vrijeme molitve, razmjene iskustava, obnavljanja gorljivosti za poslanje koje nam je povjereno, za susrete s vjernicima, dobročiniteljima, suradnicima. Njihovo svjedočanstvo žive vjere poziv je svima nama da budemo misionari u svojem svakodnevnom okruženju, s onim istim žarom kojim oni naviještaju Krista u dalekim krajevima.

U sjećanju nam isto tako još uvijek živo odzvanja i **Jubilej mladih u Rimu** – tisuće mladih iz svih krajeva svijeta koji su, okupljeni oko Petrova nasljednika, posvjedočili svoju pripadnost Kristu. Njihovo oduševljenje i vjera svjež su povjetarac Duha za cijelu Crkvu. Neka nas njihova otvorenost i radost potaknu da i mi, svaki na svojem mjestu, živimo vjeru s istom jednostavnošću,

radošću i pouzdanjem! **Godina nade**, koju nam Crkva stavlja pred oči kao dar i putokaz u vremenu punu neizvjesnosti i podjela, želi nam posvijestiti da nada nije samo osjećaj, nego izbor – svakodnevno povjerenje u Boga, koji vodi povijest i naše živote! Pozvani smo biti znakovi te nade jedni drugima – u obitelji, u školi, na poslu, u župnim i redovničkim zajednicama.

Pred nama je i **početak nove školske i pastoralne godine**, nova prigoda za rast, za dublje upoznavanje vjere i za život evanđelja u praksi. Naši misionari i misionarke, na koje gledamo kao na uzore, ali ne kao na daleke junake, već kao na braću i sestre, podsjećaju nas na ono najvažnije: da je svatko od nas poslan. I mi, dragi čitatelji, pozvani smo biti misionari, iako možda ne u Africi ili Aziji, ali svakako u svojem domu, školi, župi, susjedstvu. Radosna vijest nije nam dana da ju zadržimo za sebe – nego da se dijeli.

Neka nas i ovaj broj *Radosne vijesti* nadahne, osnaži i potakne da, s pouzdanjem u Gospodina, nastavimo kročiti putem vjere – u nadi, radosti i predanju!

Prateći kateheze blagopokojnog pape Franje, zajedno kročimo putem pripreve za Jubilej misija 2025. i ponovno otkrijemo ljepotu i snagu misijskog poslanja Crkve.

Evangelizacija kao služenje

Strast za evangelizacijom: vjernikov apostolski žar

Draga braćo i sestre!
U posljednjoj katehezi vidjeli smo da je u Jeruzalemu sazvan prvi „koncil“ u povijesti Crkve – koncil, poput Drugog vatikanskog – prvi koncil je sazvan u Jeruzalemu za pitanje vezano uz evangelizaciju, to jest navješćivanje Radosne vijesti nežidovima – držalo se da se samo Židovima trebalo donositi navještaj evanđelja. U 20. stoljeću Drugi vatikanski koncil predstavio je Crkvu kao hodočasnički Božji narod u vremenu i misionarski po naravi (usp. dekret *Ad gentes*, 2). Što to znači?

Postoji kao neki most između prvog i posljednjeg koncila, u znaku evangelizacije, most čiji je graditelj Duh Sveti. Danas slušamo što nam govori Drugi vatikanski koncil kako bismo otkrili da je evangelizacija uvijek crkvena služba, nikad osamljena, nikad izolirana ili individualistička. Evangelizaciju se uvijek provodi in ecclesia, to jest u zajedništvu i bez vršenja prozelitizma zato što to nije evangelizacija.

Vjerovjesnik/ca, naime, uvijek prenosi ono što je on sam ili ona sama primio/la. To je prvi napisao

sv. Pavao: evanđelje koje je on navješćivao, i koje su zajednice primile i u kojem su ostale postojane, isto je ono koje je i sam Apostol primio (usp. 1 Kor 15, 1-3). Vjera se prima i vjera se prenosi. Taj crkveni dinamizam prenošenja Poruke obvezuje i jamči autentičnost kršćanskog navještaja. Isti Pavao piše Galaćanima: „kad bismo vam mi, ili kad bi vam anđeo s neba navješćivao neko evanđelje mimo onoga koje vam mi navijestismo, neka je proklet“ (1, 8). Lijepo je to i to dobro pristaje uz mnoga shvaćanja koja su u modi...

Crkvena dimenzija evangelizacije predstavlja, stoga, kriterij za provjeru apostolskog žara. Nužna je ta provjera, zato što napast da bismo nastavili „sami“ uvijek vreba iz prikrajka, pogotovo kad put postane težak i kad osjećamo teret obveze. Jednako je opasna napast ići lakšim pseudocrkvenim putovima, prihvatiti svjetovnu logiku brojki i anketa, oslanjati se na snagu svojih zamisli, programâ, struktura, „odnosa koji su važni“. To ne ide, to može malo pomoći ali temeljna je snaga koju ti Duh daje da bi naviještao istinu Isusa Krista, da bi navješćivao evanđelje. Sve drugo je sporedno.

Braćo i sestre, dajmo se sad izravnije poučiti od Drugog vatikanskog koncila, ponovno čitajući neke brojeve dekreta Ad gentes (AG), dokumenta o misijskoj djelatnosti Crkve. Ti tekstovi Drugog vatikanskog sabora sačuvali su svu svoju vrijednost, pa i u našim složenim i pluralističkim okolnostima.

Prije svega, taj nas dokument, AG, poziva da razmotrimo ljubav Boga Oca, kao izvor koji nas „iz svoje preobilne i milosrdne dobrohotnosti slobodno stvara i osim toga milosrdno zove da s njime dijelimo zajedništvo u životu i slavi, tako da on – koji je tvorac svega – napokon bude ‘sve u svemu’ (1 Kor 15, 28) ostvarujući ujedno i svoju slavu i naše blaženstvo“ (br. 2). Taj je odlomak temeljan, zato što se u njemu kaže da Očeva ljubav ima kao primatelja svakog čovjeka. Božja ljubav nije samo za neku malu skupinu, ne... ona je za sve. Usadite dobro te riječi u pamet i srce: svi, svi, bez iznimke, tako kaže Gospodin. A ta ljubav prema svakom čovjeku je ljubav koja dopire do svakog muškarca i žene po poslanju Isusa, posrednika spasenja i našega Otkupitelja (usp. AG, 3), i po poslanju Duha Svetoga (usp. AG, 4) koji djeluje u svakome, i u krštenicima i u onima koji nisu primili krštenje. Duh Sveti je na djelu!

Koncil, k tome, podsjeća da je zadaća Crkve nastaviti Kristovo

poslanje, koji je „poslan naviještati evanđelje siromasima. Stoga Crkva – nastavlja se u dekretu Ad gentes –, poticana Duhom Kristovim, treba koračati istim putem kojim je koraćao sam Krist – naime, putem siromaštva, posluha, služenja i žrtvovanja samoga sebe sve do smrti, iz koje je po svome uskrснуću izišao kao pobjednik“ (AG, 5). Ako ostane vjerna tom „putu“, poslanje Crkve je „očitoвање, odnosno epifanija i ispunjavanje Božje odluke u svijetu i njegovoj povijesti“ (AG, 9).

Braćo i sestre, ove kratke natuknice pomažu nam također razumjeti crkveni smisao apostolskog žara svakog učenika misionara. Apostolski žar nije entuzijazam, već je nešto drugo, to je Božja milost, koju moramo čuvati. Moramo shvatiti smisao zato što u putujućem i vjerovjesničkom Božjem narodu nema aktivnih i pasivnih subjekata. Nema onih koji propovijedaju, onih koji naviještaju evanđelje na ovaj ili onaj način, i onih koji šute. Ne. „Svaki krštenik – kaže se u Evangelii gaudium – neovisno o položaju u Crkvi i stupnju vjerske izobrazbe, aktivni je nositelj evangelizacije i bilo bi neprimjereno zamišljati neki plan evangelizacije koji će provoditi stručnjaci, dok će ostatak vjerničkog puka biti tek puki primatelji“ (Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, 120). „Jesi li kršćanin?“ – „Da, primio sam krštenje.“ – „A evangeliziraš li?“ – „Ali što to znači...?“ Ako ne evangeliziraš, ako ne daješ svjedočanstvo, ako ne daješ ono svjedočanstvo o krštenju koje si primio, o vjeri koju ti je Gospodin dao, nisi dobar kršćanin. Snagom primljenog krštenja i, kao posljedica toga, pritelovljenosti Crkvi, svaki krštenik sudjeluje u poslanju Crkve i, u njoj, u poslanju Krista Kralja, Svećenika i Proroka. Braćo i sestre, ta je zadaća „jedna te ista, svagdje i u svim okolnostima, iako se zbog različitih prilika ne obavlja na isti način“ (AG, 6). To nas poziva da ne dopustimo da postanemo kruti ili nalik okaminama; to nas spašava od tog

nemira koji nije Božji. Misijski žar vjernika izražava se i kao kreativno traženje novih načina naviještanja i svjedočenja, novih načina susretanja s ranjenom ljudskošću koju je Krist preuzeo na sebe. Riječju, novih načina služenja evanđelju i čovječanstvu. Evangelizacija je služenje. Ako netko za sebe tvrdi da je vjerovjesnik (evangelizator), a nema taj stav, to srce sluga, i misli da je gospodar, to nije vjerovjesnik, ne... to je naprosto siromah.

Ponovno vraćanje izvorišnoj ljubavi Oca i poslanjima Sina i Duha Svetoga, ne zatvara nas u prostore statičnog osobnog mira. Naprotiv, vodi nas do toga da prepoznamo besplatnost dara punine života na koji smo pozvani, toga dara za koji Boga slavimo i zahvaljujemo mu. Taj dar nije samo za nas, nego je zato da ga dajemo drugima. Vodi nas također tome da uvijek sve potpunije živimo ono što smo primili dijeleći to s drugima, s osjećajem odgovornosti i zajedno putujući, često mukotrpnim i teškim putovima povijesti, u budnom i marljivom iščekivanju njegova ispunjenja. Molimo Gospodina za tu milost, da prigrlimo taj kršćanski poziv i zahvaljujemo Gospodinu za ono što nam je dao, to blago. I nastojmo ga prenositi drugima.

ETIOPIJA

– Don Josip Ivan Soldo

Novosti iz Etiopije

Dragi čitatelji, evo mojeg javljanja i za ovu godinu iz Etiopije! Za one koji me ne znaju, ja sam Josip Soldo, misionar u Etiopiji. U Etiopiji sam već nekoliko godina, a trenutačno sam na studiju u Svetoj Zemlji. Ćakon sam i ako Bog da, sljedeće godine trebao bih biti zaređen za svećenika. Moja misionarska pisma ovih su godina većinom ljetna iskustva tijekom studija.

Ove godine bio sam tijekom ljeta u gradu koji se zove Gambela. To je gradić koji se nalazi na jugozapadu zemlje, odmah pokraj Južnog Sudana, nekih 30 kilometara. Ondje je smještena naša salezijanska zajednica, sa središtem za obrazovanje. Ta je škola veoma velika, a uključuje školovanje od prvog do 12. razreda, što bi značilo srednju školu. Od ove godine imamo dvanaesti razred. Također postoji oratorij, a srednja škola je strukovna, tako da imamo velike radionice za obradu metala, automehaničarsku radionicu, radionicu za obradu drveta i tako dalje. Ukupno, uz učenike strukovne tehničke škole, broj učenika koji pohađaju našu ustanovu nešto je veći od pet tisuća. Usto se po ljetu nude tečajeve jezika ili kakvo razvijanje vještina, praktično usavršavanje i tako dalje, a popodne je oratorij.

Gambela je specifična jer većina njezinih stanovnika nisu Etiopljani. Blizina granice s Južnim Sudanom i drugim afričkim zemljama, kao i plemenitost etiopskog naroda, od Gambele su napravili utočište za narod iz Južnog Sudana, koji

je pobjegao od rata, ali i za ljude iz Ruande, koji su prije mnogo godina došli kao izbjeglice, još u vrijeme genocida u Ruandi. Ta dva plemena zovu se Anvar i Nuar. Uz Etiopljane koje zovemo Habeša, ostali Etiopljani nisu zainteresirani za trajan smještaj u Gambeli. Oni većinom dolaze radi poslovnih prilika, trgovine ili kojekakvih poslova koje Gambela nudi, dok se dva izbjeglička kampa odvojeno razvijaju u stambene jedinice.

Međuplemenski odnosi znaju nekada biti zategnuti, a osvećivanje je načelo suživota tih plemena, pa, ne daj Bože da tko koga udari autom i on pogine. Pravilo je krv za krv i mnogo nevinih strada na taj način. Država pokušava tomu stati na kraj tako što je poslala vojsku u Gambelu i to zasada dosta dobro funkcionira.

Blizina granice s Južnim Sudanom i činjenica da Gambela ima aerodrom razlog su zašto je Svjetska zdravstvena organizacija napravila kamp za pomoć Južnom Sudanu upravo u Gambeli. Kamp je odmah preko puta naše zajednice. Svakodnevno pristižu kamioni s hranom, a ujedno i odlaze prema Južnom Sudanu. Tako da je i to ta plemenita strana etiopskog naroda, koji je unatoč svojim problemima i siromaštvu otvorio vrata drugima koji su u potrebi.

Gambela ima izrazitu tropsku klimu. Za vrijeme mojeg boravka

u Gambeli bila je kišna sezona, tako da, kada kiša pada, bude izrazito obilna, a kada ne pada, vlaga u zraku je nevjerojatna, oko 86 %. Inače, tijekom godine mjesto je vruće s pustinskim temperaturama, no nekoliko mjeseci u godini kiše donesu vlagu i komarce, tako da je malarija sveprisutna. Vrlo je bitno spavati ispod mreže koja štiti od komaraca, ali i štititi se na sve načine. Ti komarci djeluju od sumraka do zore, a po danu ih nema. Ja se nadam da mene nije piknuo ni jedan, pazio sam se, no nikad se ne zna. Malaria se pojavi nekoliko tjedana nakon uboda, pa sam si za svaki slučaj uzeo tablete od sestara Majke Tereze, jer gdje nema malarije, ti su lijekovi veoma skupi, a u tropskim krajevima doslovno su džabe.

Što se tiče zdravstvenog sustava, savjet je ne razboljeti se u Gambeli. Bolnica je potpuno neopremljena, najbliža medicinska ustanova koja može pružiti oz-

biljniju skrb udaljena je 400 kilometara. Ako si bolestan po mraku, vozači ne će voziti jer nije sigurno, pa ako preživiš do jutra i put s kombijem do te velike bolnice, imaš sreće.

Gambela ima i svojeg biskupa. Katedrala se nalazi pet minuta od naše škole. Nije to impozantna građevina, kako se to kod nas običava zamišljati, to je samo crkva u derutnu stanju. Biskup je salezijanac Roberto Bergamaschi. On je Talijan iz Lombardije, koji je postavljen za biskupa od pape Franje. Kako rekoh, medicinska skrb je u Gambeli loša i tako je naš biskup nedavno imao zdravstvenih problema. Imao je kolaps imunološkog sustava te je jedva izvukao živu glavu, jer mu u Gambeli nisu mogli pomoći. Zajednica je uspjela organizirati zračni prijevoz u Addis Abebu, gdje su ga uspješno stabilizirali i prevesti u Italiju na liječenje. Tako da se sada oporavlja i vratio se u Gambelu. Imao sam radost nekoliko puta s njim popiti kavu i slaviti misu. Biskup je tražio koadjutora, pa sada čekamo na njega. U Gambeli djeluju Misionarke Marije Pomoćnice. To je ženska salezijanska družba, osnovana u Indiji od biskupa Stephana Ferranda, koji je također bio salezijanac. Bave se evangelizacijom, katehezama, obrazovanjem. Uglavnom, u Gambeli su aktivne u katedrali i oko svega što se tiče puka koji pripada katedrali. redovnice su divne, imamo

dobre odnose s njima, baš obiteljski salezijanski duh, pun radosti, šale i smijeha. U Gambeli još djeluju i Misionarke ljubavi, sestre Majke Terezije. One imaju svoju bolnicu i kao i obično brinu se za one koje je društvo odbacilo, a ujedno i pomažu siromašnima s medicinskom njegom. Također su predivne i uistinu je radost surađivati s njima. Dva izbjeglička kampa takozvane su kapelanije. U oba kampa ima kapelica i zanimljivo je da ima više vjernika nego u katedrali. No, jer je katedrala napravljena prije nego su oni došli, to je sada tako. Uglavnom, lijepo iskustvo vjere i molitve. Nuar ima svojeg kapelana, koji je ondje stalno. I on je salezijanac. Anvar ima također dušobrižnika, koji je dijecezanski svećenik.

Ja sam u Gambeli bio dosta kratko, svega jedan mjesec. Popodne sam bio u oratoriju, a ujutro sam se vrzmao po radionicama, pa sam napravio ražanj zajedno s našim učiteljima i zajedno smo ispekli jednu kozu. To je njima bila novost, nikada nisu vidjeli takav način kuhanja i svi su bili uzbudeni i radosni oko toga. Dolazili su se slikati i gledati kako funkcionira ta nova znanost, ha-ha!

S djecom je bilo lijepo. Djeca su veoma draga i vole postavljati mnogo pitanja, tako da sam imao osjećaj da imam dar govora u jezicima. Oni su meni postavljali pitanja na svojem jeziku, a ja sam

malo odgovarao na engleskome, malo na hrvatskome, malo na etio-popskome te dvije-tri riječi na njihovome koje znam. No uglavnom smo se dobro sporazumjeli.

Ova godina završna je godina za moj studij u Izraelu i ako Bog da, trebao bih sljedeće godine na službu u tu zajednicu. Nakon svećeničkog ređenja, koje bi trebalo biti u Hrvatskoj, imat ću svoju mladu misu u Rami, ako Bog da. Najvjerojatnije ću potom ostati kratko u Hrvatskoj, malo prosići novac za pomoć ovim ljudima, a onda se vraćam u Gambelu na službu.

Evo, preporučam se u vaše molitve do sljedećeg teksta. Božji blagoslov i svako dobro!

BRAZIL

– S. Beatrica Krstačić

Što znači živjeti nadu

Dragi prijatelji misija, mir i dobro!

U tekstu Evanđelja sv. Marka 4, 35 čitamo da je Isus spavao na barci, a bilo je nevrijeme. Strah i nemoć sve su blokirali! Učenici veslaju s mukom protiv valova...

U zadnjem pohodu jednoj riječnoj zajednici, u sličnoj realnosti biblijskog teksta, bila sam prinuđena ući malo više u vodenu dubinu da bih došla do željenog cilja. Iz bazične zajednice došli su po nas da predvodimo službu Božje riječi. Trebalo je gotovo jedan sat da dođemo do jedne drvene kućice/kapelice, a razlikuje se od ostalih po tome što ima na pročelju mali oltar i drveni stol za službu Božju. Impresioniralo me je da je kapelica okružena vodom a voda nije ušla u nju, jer su te drvene kućice na više drvenih stupova, tako da voda pokrije samo stupove, a tlo joj je tik do vode, no pod je sigurniji tako. Čamcem dođu tik do ulaza u kapelicu.

Pitam ljude: „Pa nije li vam nezgodno ići tim čamcima kroza sve moguće i nemoguće vodene puteljke?“ A oni meni: „Pa nama je bolje da je tako, jer inače bi bilo dosta daleko da dođemo (jer su kuće dosta raštrkane), a i velike su vrućine kad se hoda po tlu.“ I oni znaju da je teren ispod tih barkica pun svakojakih morskih živadi; jaguar, ribe, vodene zmijske... Jednom je riba, kad je bila udarena, skočila na moje lice! A sama kapelica, pošto tlo dodiruje vodu, tu i tamo izgleda kao da pleše lagani valcer.

Ja sam bila malo u strahu kako će to izgledati kad se kapelica miče. Oni nemaju straha jer im je misao usredotočena na Isusa kojeg će sresti u zajednici, u Božjoj riječi i euharistijskoj prisutnosti. A sigurno da uza sve to ovaj amazonski narod prisutnost Božju vidi u svemu u prirodi, u onome što je Božja ruka stvorila, uključujući nje same, koji se smatraju dio svega što ih okružuje.

Ta je povezanost prisutna i u ljudskoj povezanosti u raznovrsnim situacijama. Naprimjer, jednoj ženi u selu muž je u bolnici u Manausu, a ona ne može biti uz njega, jer ima šestero unučadi, koje je majka iz nekog razloga napustila, a još su neki dosta mali i sad su na odgovornosti bake i djeda. Nakon službe Božje jedna grupica htjela je da posjetimo tu obitelj kao znak potpore i bratske prisutnosti. Tako smo mogli ondje i ručati, a ručak je bio improviziran u taj čas. Kako ne biti zanesen i za vrijeme samog ručka promatrajući dječaka koji ima pred sobom tanjur s hranom i s jedne strane on, a s druge papiga, kućna ljubimica, jede s istog tanjura! Suživot s prirodom povezuje nas s Izaijom, koji kaže da će lav i janje živjeti jedno uz drugo. Zanimljivo je bilo promatrati kako se dvoje unučadi igra s posudicom punom napravljene gline i pravé neke simbole od toga, ono što im osobno odgovara ili kolektivna svijest dočarava. Kao nasljednicima indijanskog korijenja, naglašena im

je zauzetost jednih za druge, što je duboko usječeno u njihovoj krvi.

Evo još jednog primjera. Nedavno nas je posjetila naša vrhovna poglavarica i išli smo isto barkom u jedno obalno selo. Bila je služba riječi i nakon toga smo išli u salon. Tamo je bilo nešto voća i povrća i bili su svi pozvani da uđu u igru s kupljenim karticama koje imaju brojeve (slično lutriji). Tko ima sreću, dobije nešto, ili voće ili novac. A dobitak za kartice daje se osobi ili obitelji koja ima veće potrebe zbog bolesti ili drugih razloga. I svi to prihvaćaju i spremni su pomoći. Prigoda je to isto da budu zajedno i da se porazgovore, jer tijekom tjedna svatko ima svoje obveze, a kuće im često nisu blizu. Vrlo snažno osjeća se važnost biti zajedno, mada i u šutnji, živjeti mistiku koja prežimlje cijelo biće.

Ovih dana Gospodin mi je dao iskusiti što znači živjeti nadu u nešto što je gotovo nemoguće da se dogodi. Bila sam u malom gradiću, kamo se ide jednom barkom, oko jedan sat plovidbe. Bila

Uspomene i radosti napunile su moje srce

TANZANIJA
– Don Velimir Tomić

**Dragi prijatelji misija, hvaljen
Isus i Marija!
Sve vas od srca radosno
pozdravljam nakon dužeg
vremena.**

je to jedina barka tog dana i koji su morali ići u grad, došli su rano, da ju ne propuste. Za povratak je isto tako. Došla sam pola sata ranije misleći da sam sigurna. Ali na moje razočarenje, barka je već bila otišla, jer je bila ispunjena putnicima. Stala sam na pločnik kao prikovana, bez misli, u šoku: „Što sada?!“ Nije bilo šanse da mislim na koju drugu mogućnost, jer nije bilo nikoga, a u mojim mislima samo: „Ne, ne, Isuse!“ Bila sam na tome istom mjestu jedan sat. Onda najednput stane jedan čovjek na motociklu i pita me jesam li izgubila barku i kaže da me poznaje. I tako on meni kaže da njegova rodbina ide u smjeru mjesta gdje stanujem, samo na drugu stranu, ali da bi me oni mogli prevesti, a ja da pomognem s gorivom. Moje se biće streslo kao kod svetog Tome: „Bože, kako si velik u svojoj vjernosti!“ Bila je to za mene pouka da, mada i dolinom beznađa hodali, on je uvijek s nama kao dobri pastir, koji nas spasava i privija na svoje srce.

Završavam jednim bolnim primjerom djevojčice koja je bila od bake poslana na vjeronauk. Katehistica je pokazala sliku Isusa i pitala djecu poznaju li ga i kako mu je ime. Ona je jedina digla ruku i rekla: „Ja mu ne znam ime, ali poznam ga jer, kad su lopovi ubijali moju mamu i tatu, on me je držao za ruku.“

Molimo Gospodina da nas uvede sve više u tu dinamiku vjere i pouzdanja usprkos svim nedaćama i nemogućnostima na našem duhovnom putu, bilo gdje da jesmo i živimo. Srdačan pozdrav u povezanosti svete molitve!

bio je tako krasan da se uspomena još nisu i dugo se ne će ohladiti. Uvijek je bilo lijepo družiti se te susresti nove ljude u domovini i često se pojavi nostalgija za domovinom. Ta pažnja koju osjetimo, jednostavno, donosi toliko radosti da smo ponosni na sve to i srce je prepuno! Biti u domovini, barem i kratko, velika je radost! Razveselila me i mogućnost sudjelovati na koncertu Marka Perkovića u Zagrebu, pjevati i veseliti se s prijateljima i svima koje sam susreo.

Sretan sam što mi je darovana mogućnost da posjetim svoju rodnju župu u Vukovaru. 22. lipnja posjetio sam Župu sv. Filipa i Jakova u Vukovaru i bilo je to dirljivo za mene, jer ondje sam primio sakrament krštenja. Ondje je započeo i moj duhovni put, koji me prije više od 30 godina odveo u Afriku.

Zahvalan sam što sam vjernicima mogao približiti život u Tanzaniji te progovoriti o svakodnevnim izazovima s kojima se ljudi susreću, ali i velikoj radosti i vjeri, bez obzira na sve teškoće života. Već sam više puta rekao, a sad bih iznova ponovio da je važno u današnjem svijetu širiti radosnu vijest i živjeti misijsko poslanje, svatko od nas u svojem životnom okruženju. Ne zaboravimo da smo svi misionari! Iskreno sam zahvalan na svakom susretu i zahvaljujem svima koji molite za mene i za sve nas misionare te ste nam podrška, molitvom i donacijom.

Puno divnih uspomena nosim u srcu i sve to daruje mi dovoljno snage za nastavak djelovanja u našoj Misiji uzvišenja Svetog križa. Nakon završetka i posvete naše velebne crkve 2023. godine potrebno je više se posvetiti našim filijalama i završiti dječji vrtić u misiji. Sad se trudimo započe-

ti s gradnjom nove filijalne crkve u selu Miseyeki, jer je stara ispucala i krov je gotovo istrunuo, a vjernika je sve više. Posebno puno ima djece, i Bogu hvala na tome! Također je i filijalna crkva u mjestu Musa pri kraju, ali je dosta udaljena od misije, pa je teško prevoziti građevinski materijal. Ipak, Bogu hvala i tu polako završavamo, samo što svugdje još trebamo sagraditi i toalete, jer to je itekako potrebno iz više razloga.

Uoči mog odlaska u domovinu dobili smo pitku vodu, što je do tada godinama bilo gotovo nemoguće. Velika je to radost i blagoslov! Ne znam možete li uopće zamisliti kako je to živjeti bez pitke vode! Nekim vezama od vojske smo dobili priključak, koji je došao gotovo 4000 eura. Materijal i radovi stoje još 4000 eura i taj iznos još uvijek dugujemo, jer nikako nismo uspjeli prikupiti i platiti. Međutim, vjerujem da će dobri Bog providjeti i naši anđeli čuvari će pomoći.

Ono što me raduje činjenica je da svake nedjelje u misiji imamo dvije svete mise i crkva je puna! Ove godine jubileja imamo raznih sadržaja u biskupiji, pa je manje prigoda za kontakt s ljudima, ali barem da znate da smo svi živi i Božja Crkva ovdje se dobro ukorijenila te stalno raste i učvršćuje se.

Od srca vam svima zahvaljujem za vašu dobrotu i ljubav prema nama te vam želim od dragog Boga obilje blagoslova.

Dragi prijatelji, živjeli vi meni u radosti i budite zahvalni na svemu što imate, od pitke vode do slobode! Živjeli u zdravlju!

Razgovor s Marijom Mikulić, psihologinjom i psihoterapeutkinjom, suprugom, mamom troje djece, članicom Odbora HBK-a za bračna i obiteljska savjetovališta, članicom tima za psihološke krizne intervencije i dobitnicom Nagrade Grada Zagreba.

? **Draga Marijo, rekli ste da volite kuhati, čitati, pisati, družiti se, piti kavu, okupljati ljude, a iza vas je dugogodišnje iskustvo rada s ljudima. Predstavite se našim čitateljima!**

! Ja sam obična djevojka s juga, koja vjeruje u čuda, a ne u slučajnosti. Rođena sam u Metkoviću na dan Gospe od Anđela. Ime i narav naslijedila sam od tete, koja se nakon Drugoga svjetskog rata udala u daleku Australiju, da bi pomogla roditeljima. Osim Neretve mojim venama teče i miris otoka – po ocu sam Blajka. Ponosna sam na svoje podrijetlo i mentalitet radišnih, toplih, srdačnih i velikodušnih ljudi svojeg kraja. No

više od pola života živim u Zagrebu, koji volim i osjećam svojim. Zagreb mi je dao obrazovanje, stručnost, naučio me strpljivosti, odmjerivosti i važnosti granica u odnosima. Ondje sam sa suprugom izgradila naš dom i obitelj. Živim u velikoj i veoma živoj župnoj zajednici Svih svetih u Sesvetama. Vjerujem da nas, osim gena, najviše oblikuju odnosi. Mene je, uz moju obitelj, snažno formiralo odrastanje u vjeri i zajedništvu franjevačke župe. U Frami sam stekla cjeloživotne prijatelje i vodila svoje prve susrete mladih (zajedno sa svojim prijateljem iz djetinjstva, danas i kolegom). U srcu sam matematičarka, učenica prirodoslovno-matematičkog smjera Gimnazije Metković, a za studij psihologije odlučila sam se kad sam

saznala da se na prijamnom ispitu provjerava znanje iz matematike. Moje profesore to je iznenadilo, ali ja sam bila sigurna u svoj izbor. Tek specijalizacijom iz psihoterapije došla sam do cilja, da razgovorom mogu pomoći čovjeku preko puta sebe. U tom procesu najvrjednijim smatram vlastito iskustvo individualne psihoterapije. Gotovo petnaest godina radila sam kao školska psihologinja u Osnovnoj školi Sesvetska Sopnica. Taj me posao ispunjavao. Voljela sam kolege, roditelje i djecu, s kojima sam svakodnevno bila u kontaktu. Usudila bih se reći da je ta ljubav bila obostrana. To je godinama bilo moje mjesto pod suncem, prostor u kojem sam puno učila i rasla.

Godine 2021. započela sam novo poglavlje i pokrenula „Lađu“ – svoju privatnu praksu. U svojoj „Lađi“ radim psihoterapiju s odraslima te osmišljam i vodim tečajeve i radionice, ponajviše za djelatnike u odgoju i obrazovanju.

Naziv „Lađa“ nosi višestruku simboliku. To je važno mjesto radnje u evanđelju, snažna poveznica s mojim korijenima i metafora psihoterapijskog procesa: prostor sigurnosti, zaštite, kao i izazova i novih pogleda. Moji klijenti za mene bi rekli da sam smirena i staložena, a moji bližnji da sam glasna i odrješita.

? **Kao članica Odbora HBK-a za bračna i obiteljska savjetovanja, kako vidite stanje obitelji u današnjem društvu i koji problemi najviše muče obitelji?**

! Svako vrijeme nosi svoje specifične društvene okolnosti, koje oblikuju način na koji živimo, funkcioniramo i gradimo odnose, osobito one u obitelji, temeljnoj jedinici ljudskog zajedništva. Promjene su neizbježne, ali vjerujem da je Tolstojeva misao bezvremenska: „Sve sretne obitelji nalik su jedna na drugu, a svaka nesretna obitelj, nesretna je na svoj način.“

Posao psihoterapeuta za mene je duboko osobno i uvijek novo istraživanje, upoznavanje jedinstvenih unutarnjih svjetova, koji mi dolaze ususret u terapijskoj sobi. Upravo zato teško mi je generalizirati, jer vjerujem da se time umanjuje bogatstvo i složenost svakog pojedinca.

Ipak, iz svojega osobnoga i profesionalnog iskustva mogu reći da smo kao društvo znatno napredovali. Postigli smo visoke životne standarde i otvorili prostor za osobni razvoj. Većina društva živi u materijalnom blagostanju, a mentalno zdravlje je u krizi i sve je niža dob u kojoj se poteškoće javljaju. Meni se čini da smo oboljeli od ideje savršenstva i neprestana zadovoljstva i sreće. Ta potreba da budemo idealni i vodimo „idealne“ živote, bez neugodnih emocija, bez patnje, zarobljava nas u potrebi za kontrolom i ne ostavlja prostora

za nesavršenost, neizvjesnost, teškoće, a time ni za vjeru i prepuštanje, pa ni za istinski kontakt sa sobom, s drugima, u konačnici ni s Bogom. Osim potrebe da budemo savršeni i sretni postajemo sve manje sposobni živjeti ovdje i sada, bježimo u prošlost i/ili neprestano strepimo za budućnost.

Živimo u narcisoidnu društvu, koje njeguje sliku, a potiskuje svjesnost, autentičnost. Važnije je kako izgledamo drugima, nego kako zaista jesmo. Ranjivost, nesavršenost, istinska prisutnost – sve to gubimo iz vida, pa tako i u obitelji. Nemojmo se zavaravati. To stanje ne zaobilazi ni nas vjernike, pa religijski sadržaj vrlo lako postaje slika koju projiciramo.

Temelj je svake obitelji partnerski odnos. Obitelj može postojati i bez djece i takve zajednice nisu ništa manje obitelji. A i one obitelji u kojima djeca odrastaju s vremenom prirodno mijenjaju svoj oblik i dinamiku, jer djeca jednog dana odlaze i stvaraju vlastite živote. U partnerskim odnosima česta su nerealna očekivanja: vjerujemo da brak treba biti skladan, lagan i uvijek harmoničan, zaboravljajući da su u njemu normalni i rad, napor, sukobi, pa i razočaranja (i u partnera, i u sebe, i u vlastitu djecu). Na društvenim mrežama svjedočimo idealiziranim prikazima obitelji – savršena putovanja, uspjesi, sreća. I od sebe i od svoje djece očekujemo izvrsnost, ocjene 5.0, visoku plaću, najbolje provedeno slobodno vrijeme, izvrsnu tjelesnu kondiciju, savršen i mladolik izgled, bogat društveni život, stalno zadovoljstvo i emocionalnu stabilnost. Ali to ne postoji!

Ono što nam često nedostaje temeljno je uvažavanje ljudskog dostojanstva – i sebe samoga i svakog člana obitelji, baš takva kakav jest: nesavršen, ranjiv, ali i vrijedan ljubavi, prihvaćanja i prostora za rast.

? **Često čujemo da je problem u nedostatku komunikacije. Kako naučiti bolje komunicirati i više čuti i slušati jedni druge?**

! Komunikaciju doživljam kao vrijedan alat, nešto što je

korisno učiti, vježbati i u čemu svi možemo rasti. No osim samih riječi i načina na koji što izgovaramo u svakom razgovoru postoji još nešto dublje: dinamika odnosa koju gradimo. Vjerujem da smo svi barem jednom doživjeli situaciju u kojoj je sugovornik izrekao što ispravno, ali smo se nakon tog razgovora svejedno osjećali poniženo ili neshvaćeno. To pokazuje da dobra komunikacija ne počinje samo riječima, već odnosom.

Ja odnos promatram u tri razine: odnos prema sebi, odnos prema drugima i odnos prema transcendentnome, prema Bogu. Sva su tri odnosa važna i međusobno se preslikavaju. Složila bih se da je slušanje jedan od prvih i ključnih koraka prema boljoj komunikaciji. No da bismo zaista mogli slušati, važno je da budemo svjesni i sebe i drugoga, da smo otvoreni čuti i prihvatiti i ono što je drugačije, pa čak i ono što se protivi našim stajalištima ili nas povrjeđuje, ljuti, uznemiruje. I naravno, da budemo prisutni ovdje i sada. Sve to zvuči jednostavno i mudro, ali u praksi je teško. Graditi odnose i učiti slušati nikada nije završen proces. Nema savršenstva, jer ni mi nismo savršeni i samo smo ljudi u stalnu proces učenja.

? **Početak je nove školske godine i brojni su izazovi pred djecom i obiteljima. Djeca i mladi kod nas najčešće pružaju otpor kad se spomene škola i učenje, dok u misijskim zemljama škola predstavlja budućnost i sigurnost i djeca su sretna kada imaju mogućnost ići u školu. Možemo li motivirati djecu da škola i učenje djeci budu radost i izazov kojemu se vesele?**

! Uh, škola! To mi je omiljena tema. O tome bih mogla govoriti nadugo i naširoko, ali pokušat ću ukratko.

Osim stjecanja znanja i vještina, jedan od temeljnih zadataka odrastanja razvoj je samoregulacije – sposobnosti nošenja s vlastitim unutarnjim svijetom, emocijama i frustracijama. Djeca tu vještinu uče promatrajući

odrasle – roditelje, učitelje – kako se oni suočavaju s izazovima, ali stječu ju i vlastitim iskustvom, vježbajući „mišiće“ samoregulacije u stvarnim situacijama.

U školskom okruženju to znači postavljanje realnih očekivanja, ni pre-niskih, ni previsokih, te dopuštanje djeci da se susretnu s posljedicama svojih izbora. To uključuje i lošu ocjenu, i nenapisanu zadaću i pedagošku mjeru. Sve dok je roditeljima više stalo do škole nego samoj djeci i dok se oni više brinu za školske obveze od djece, djeca, zapravo, nemaju dovoljno prostora za preuzimanje odgovornosti za svoje ponašanje, odluke i život.

I ono najvažnije – izbori naše djece nama se ne moraju nužno svidjeti. Naša je uloga kao roditelja pomoći im da odrastu u zrele i odgovorne ljude, usaditi im temeljne vrijednosti, koje i sami živimo, a sve ostalo, nakraju, moraju izgraditi sami.

U misijskim zemljama motivacija djece za školu je istinska, egzistencijalna. Naša djeca imaju potpuno drugačiju perspektivu, ona žive u blagostanju, s jasnom porukom da im nikada ničega ne će nedostajati. Često im se osim osnovnih životnih potreba ishitreno zadovoljavaju sve želje (obično i želje koje za njih imamo mi roditelji). Za to nisu djeca kriva, to je, jednostavno, posljedica društva u kojem živimo. Njima škola nije način da zadovolje svoje osnovne potrebe, nažalost, ni želje, jer mi

odrasli „znamo“ što njima treba. No važno je preuzeti vodstvo. Svatko od nas odgovoran je prije svega za sebe i svoju malu obiteljsku zajednicu i atmosferu u kojoj djeca odrastaju.

Nažalost, i naš školski sustav podlegao je pritiscima. Jedan je od problema iskrivljena distribucija ocjena. Ocjene sve više gube svoju primarnu svrhu: da budu povratna informacija učeniku. Također, kada učitelji pokušaju ukazati na određene propuste u ponašanju učenika, roditelji to često doživljavaju kao osobni napad ili znak vlastite neadekvatnosti, što dodatno otežava zrelo i odgovorno postupanje u najboljem interesu djeteta.

? Nasilje i depresija kod djece i mladih sve su češći problemi. Što je tomu uzrok i kako možemo pomoći?

! Često me pitaju zašto, unatoč dugogodišnjemu iskustvu u školi, u svojoj privatnoj praksi ne radim s djecom. Moj odgovor je jednostavan: ne radim s djecom jer mi se to ne čini pošteno.

Djeca su odraz odnosa koje s njima grade njima važni odrasli. Odgovornost za promjenu ne leži na djetetu, već na odraslima koji ga odgajaju i vode. I važno je naglasiti da to nije priča o krivnji, već o zrelo preuzimanju odgovornosti za ono što je potrebno mijenjati unutar obiteljskog sustava.

U velikom broju slučajeva problemi mentalnog zdravlja kod djece nisu izolirani, već su simptom narušenih odnosa unutar često naizgled savršenih obitelji. Vjerujem da svi roditelji imaju dobru namjeru i žele najbolje za svoje dijete, u to ne sumnjam. No često, zbog vlastitih rana i nezrelosti, teško uspijevaju preuzeti zdravo i jasno vodstvo unutar obitelji, koje traži i vlastitu žrtvu.

Ponekad se pak radi o zdravim, zrelim pojedincima, koji iz roditeljske pozicije ne mogu dovoljno jasno vidjeti situaciju. I tad im je potrebna stručna podrška da bi promijenili perspektivu i krenuli u pravom smjeru.

Iskreno, i sama sam prije pola godine potražila savjet iskusne kolegice vezano za svoje dijete i taj razgovor mi je puno pomogao. I to je mjesto na kojem sam se sama susrela s vlastitom ranjivošću, nesavršenošću, osjećajem srama i bespomoćnosti.

? Možete li reći iz svojeg iskustva što stoji iza sve veće otuđenosti mladih od vjere i Crkve i koji problemi najviše muče naše mlade?

! Budući da živim u velikoj i živoj župnoj zajednici, osobno nemam dojam da su mladi sve više otuđeni od vjere i Crkve.

U svojem radu susrećem vrlo raznolike ljude – vjernike i ateiste, mlade i stare, žene i muškarce. Svaka osoba,

baš kao i svaki psihoterapijski susret, nosi nešto jedinstveno i posebno. Najčešće se teme u terapiji tiču se odnosa – odnosa sa samim sobom i s drugima, a kod vjernika se nekada otvori i prostor za razgovor o odnosu s Bogom. Taj duhovni aspekt zna biti vrlo snažan resurs u terapijskom procesu.

? **Smatrate li da živimo u društvu besramnosti, koje pronalazi opravdanje za sve što se čini i kako da postanemo svjesniji da svi imamo odgovornost za društvo u kojem živimo?**

! Kao psihoterapeut rekla bih da je čak suprotno. Sram je itekako prisutan. Danas živimo u društvu koje po svaku cijenu nastoji izbjeći nelagodu, bol, patnju, pa tako i osjećaj srama. No sram je sastavan dio naše ljudskosti. On nas podsjeća da smo ranjivi, nesavršeni i upravo zato autentično ljudski. Biti ranjiv znači imati hrabrosti suočiti se sa sramom i prihvatiti sebe onakvima kakvi zaista jesmo. U konačnici, to je mjesto na kojem mogu prihvatiti da sam pogriješio, istinski se ispričati i truditi se biti bolji (ne savršen). Upravo izbjegavanje tog suočavanja sa sramom često stoji u korijenu mnogih poteškoća mentalnog zdravlja. Bježimo od odgovornosti, okrećemo se površnim zadovoljstvima, reagiramo agresivno ili se otuđujemo od drugih. Sve su to načini da pobjegnemo od vlastitog osjećaja srama i ranjivosti.

Na kraju krajeva, nitko tko svjesno nanosi zlo drugomu ne čini to iz mjesta unutarnje zrelosti ili ispunjenosti. Takvo ponašanje često je odraz duboke unutarnje praznine i nezadovoljstva vlastitim životom.

? **Kako se gradi dobar i zdrav odnos prema sebi i drugima? Što biste savjetovali?**

! Poštovanje i ljubav prema sebi i prema drugima, jedno bez drugoga ne ide. Nastojati biti svjestan sebe, drugih, okoline. Svjesnost znači i poznavati svoje granice i vidjeti, prepoznati i po-

štovati granice drugoga. Mjesto na kojem se mogu istinski susresti s drugom osobom mjesto je ranjivosti.

? **Što biste savjetovali svakomu čovjeku, i odraslima i mladima/djeci, kako živjeti bogat, ispunjen, smislen život?**

! Pronalaziti smisao u „malim“ stvarima i vježbati zahvalnost svakodnevno.

? **Koji je najveći grijeh koji muči današnjeg čovjeka i što je tomu uzrok?**

! Nisam teolog, pa sam malo nesigurna u odgovoru na to pitanje. Kao psiholog i terapeut rekla bih da nas muči oholost, nedostatak poniznosti, što se vidi u potrebi za kontrolom, pretjeranom zabrinutošću, nemogućnošću prepuštanja i očekivanjima da mogu biti savršeni u svakom pogledu, pa i u vjerskom. Pritom mi je važno istaknuti i onu drugu krajnost, u kojoj se očituje oholost – nepreuzimanje odgovornosti, umanjivanje grijeha i pogriješaka, traženje opravdanja za sebe...

? **Rodom ste iz Metkovića, kao što je bio i naš misionar o. Ante Gabrić. Koliko je živo sjećanje na oca Gabrića i ima li nešto što vas posebno oduševljava u njegovu misijskom djelovanju?**

! Moja prva asocijacija na draga o. Antu Gabrića slika je njegova posljednjeg počivališta – s grudom neretvanske zemlje i bočicom Jadranskog mora. Ta me slika duboko dira i s njom se snažno povezujem. Za mene ona simbolizira važnost ukorijenjenosti i svijesti o vlastitom podrijetlu. Upravo ta ukorijenjenost, paradoksnost, daje snagu, sigurnost i stabilnost potrebne za odlazak i za izgradnju vlastitoga životnog puta i poziva.

? **Koliko je važna molitva za naš život i rast u vjeri te koja je vaša omiljena molitva?**

! Sa psihološkog stajališta molitva je izvrsno sredstvo za samoregulaciju. Za mene je molitva dar koji nam je Bog dao, prostor susreta i komunikacije s njime. Važna mi je i nije ograničena samo na molitvu prije jela, spavanja ili zajedničku obiteljsku *Krunicu*. Često tijekom dana „obavim“ poneku „konzultaciju“ ili me razvesele male „sitnice“ u kojima prepoznam njegovu prisutnost. I te trenutke doživljam kao oblik molitve. A osobitu radost donosi mi kada radni dan započnem ranjutarnjom misom.

Prije jednu godinu imala sam posebno duhovno iskustvo moleći deveticu Gospi koja razvezuje čvorove. Na deveti dan dogodilo se pravo čudo – jedno teško zdravstveno stanje u obitelji iznenada se razriješilo. Uz to čudo kao dar primila sam i duboku unutarnju snagu i smirenost, koja me nosila kroza sve izazove koji su uslijedili. Zaista nešto sveto i neizrecivo dragocjeno.

? **Koji je vaš omiljen biblijski citat i zašto?**

! Imam više omiljenih citata, ali onaj koji najčešće izgovaram, bilo u sebi ili naglas, Isusove su posljednje riječi: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj.“ Još me u djetinjstvu toj molitvi naučio jedan stari fratar. Ta kratka rečenica za mene je izvor mira i duboka predanja.

? **Koji svetac vam je poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?**

! Sveti Franjo, naravno.

? **Što biste poručili čitateljima *Radosne vijesti* i stavili nam na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?**

! Vježbajte zahvalnost svakodnevno!

Molimo se, nadahnuti svetim Franjom, da možemo iskusiti međusobnu ovisnost sa svim stvorovima koje Bog ljubi i koji su vrijedni ljubavi i poštovanja.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Prije deset godina papa Franjo objavio je encikliku o brizi za zajednički dom, a to je ova naša Zemlja, kao ambijent gdje se čovjek ima iskazati sa svom zahvalnošću prema Stvoritelju, koji mu je tu Zemlju pripremio kao ambijent u kojem će razviti sve svoje sposobnosti kao Božje stvorenje na Božju proslavu. Enciklika nosi naslov *Laudato si – Hvaljen budi, moj Gospodine*. Znao čovjek ili ne znao za Božji potez kad je rekao: „Rastite i množite se i napunite zemlju i podvrgnite je sebi“, on to i čini. Nisu, međutim, svi čovjekovi potezi ispravni, pa se probudila svijest o očuvanju okoliša, na što upućuje i papa svojom enciklikom.

Nadahnujući se na sv. Franju, koji je sve stvorove doživljavao kao Božji dar, pa i kao svoje prijatelje, čak i kao braću sestre, papa Franjo želi potaknuti ljude da se naučimo diviti Božjim darovima u stvorenjima i na njima zahvaljivati, pa ne ćemo biti u napasti da se

ponašamo kao puki gospodari ili potrošači i izrabljivači prirodnih dobara. Osim toga sv. Franjo uči nas da prirodu promatramo i kao divnu knjigu u kojoj nam Bog govori i prenosi nam tračak svoje ljepote i svoje dobrote: „Jer prema veličini i ljepoti stvorova možemo, po sličnosti, razmišljati o njihovom Tvorcu“ (*Mudr* 13, 5), i „vječna njegova moć i božanstvo, sve od stvaranja svijeta, umom se po djelima razabire“ (*Rim* 1, 20). Svijet je, dakle, više od jednog problema koji valja riješiti; svijet je radostan misterij, koji promatramo u veselju i zahvaljivanju.

U toj zahvalnosti i znanstvenik koji istražuje prirodu ostaje zadivljen i potaknut na sve savršenije istraživanje. Filozoof pak, jednako zadivljen, pita se o uzroku i svrsi ovog svijeta, dok se vjernik, također zadivljen svijetom, jednostavno, u zahvaljivanju služi svime da proslavi Boga. Sva su ta tri pristupa stvorenjima vrijedna i korisna, pogotovo kada vidimo da mnogo

toga, zbog ljudske griješnosti i ograničenosti, ne ide pravim smjerom. Stoga papa Franjo poručuje da se i sami promatramo kao storenja i dio svega stvorenoga, ali i kao oni kojima je taj svijet povjeren da ga odgovorno njeguju, čuvaju i usavršavaju.

Molimo molitvu pape Franje:

Bože ljubavi, pokaži nam naše mjesto na ovom svijetu kao oruđa tvoje ljubavi prema svim živim bićima na ovoj zemlji, jer ti nijedno od njih ne zaboravljaš. Prosvijetli one koji posjeduju moć i novac da ne padnu u grijeh ravnodušnosti, da im na srcu bude opće dobro, da omogućuju slabima napredovati i da se brinu za ovaj svijet u kojem živimo. Iz srca siromašnih i iz zemlje izdiže se vapaj: „Gospodine, zahvati nas svojom moći i svojim svjetlom, pomoz nam da štitimo svaki život, da pripravimo tlo za bolju budućnost, da dođe tvoje kraljevstvo pravde, mira, ljubavi i ljepote!“ Hvaljen budi! Amen.

MIVA u Vođincima

Naša je domovina od davnina blagoslovljena misionarima. Velika je to čast, ali i obveza. Da bi misionari lakše radili na svojem poslanju, nužna su im prijevozna sredstva, jer većinom djeluju u krajevima koji su veoma udaljeni od gradskih središta. Osim toga u mnogim dijelovima prometnice su loše razvijene, a naši misionari često idu i u dijelove kamo rijetko tko ide. Prijevozno sredstvo koristi se za prijevoz hrane, građevnog materijala, bolesnika u bolnice te se tako pomaže potrebitima, ali i spašavaju životi.

Miva je jedna od misijskih akcija Papinskih misijskih djela u Republici

Hrvatskoj, a posvećena je svetomu Kristoforu, zaštitniku vozača, i to zato da bi se prigodom blagoslova vozila prikupila sredstva kojima bismo pomogli našim misionarima u njihovim dalekim i zahtjevnim misijskim putovanjima. Dakle, prikupljena sredstva namijenjena su misionarima za kupnju prijeko potrebnih vozila. Tim će se darom spašavati životi, omogućiti put u školu i još puno dobra.

Potaknuti našim župnikom preč. Antom Šiškom, koji je nadbiskupijski povjerenik za misijsku djelatnost Crkve te suradnik Pa-

pinskih misijskih djela, u našoj župi bio je organiziran blagoslov prijevoznih sredstava u nedjelju 27. srpnja nakon sve tri mise. Župljani su se rado odazvali župnikov pozivu te su strpljivo čekali na svećenikov blagoslov po zagovoru sv. Kristofora, zaštitnika vozača. Dobrotom brojnih vjernika prikupljen je novčani iznos od 1075 eura, koji će biti prosljeđen Papinskim misijskim djelima.

Tekst i fotografije: Ruža Keser

Radost i zahvalnost

Zrugi prijatelji misija, evo je već Zkolovoz i gotovo je prošao cijeli mjesec od mog povratka na Island. Bijah u Hrvatskoj mjesec dana, ali u BiH ne uspjeh radi prilika koje iskrnuše. No uspjela sam biti koji dan više uza svoje sestre u samostanu u Zagrebu, a i kod obitelji sam provela dva dragocjena tjedna.

Nešto najbogatije što se može zamisliti iskustvo je Crkve na godišnjem susretu misionara. O kako bih voljela da znam prenijeti u ljudske riječi to iskustvo! Da to malo „tehnički“ opišem: svi mi ondje u Đakovu oku-

pljeni Hrvati iz svih dijelova BiH i Hrvatske, nas 14 misionara rasijanih po kontinentima, a sada ondje okupljeni, te misijski animatori svih biskupija iz obje zemlje i biskup zadužen za misije pri HBK-u, kao i nadbiskup domaćin, zatim nacionalni ravnatelji i tajnice oba misijska ureda, sve mi je to dalo trajan osjećaj prisutnosti cijele drage i svete Crkve Kristove. Ali i još nešto, još jedan „plus“ – s nama su u srcu i u vjeri bili svi oni kojima smo poslani. Jer oni su dio nas, a mi dio njih, i nije nam moguće igdje biti a

da oni nisu u našem srcu i u životu.

Zahvalna sam Bogu i svima koje on stavi na ovaj put kojim hodim da bih živjela njegovu radosnu poruku i da bih ju dijelila sa svima onima koje mi opet on stavi na životni put.

Srdačan pozdrav i puno zahvalnosti na svemu zajedništvu u misijskom poslanju Crkve!

S. M. Celestina Gavrić,
karmelićanka BSI

S. Ivančica Fulir posjetila misijsku središnjicu Zagrebačke nadbiskupije

za ove godine, pohodila je misijsku središnjicu Zagrebačke nadbiskupije i susrela se s ravnateljem Papinskih misijskih djela u Zagrebačkoj nadbiskupiji preč. Matijom Pavlakovićem.

Tijekom radnog susreta misionarka je izvijestila preč. Pavlakovića o djelovanju svoje redovničke zajednice u delegaturi u Beninu, posebno se osvrnuvši na njihov rad u dvama dječjim sirotištima i dvjema ambulantom za bolesnike, smještima na sjeveru i jugu Benina. Također je predstavila i dinamiku novog projekta vezana za dječju ambulanu, koji je u završnoj fazi izgradnje u jednom mjestu blizu granice s Nigerijom.

Ravnatelj Pavlaković izrazio je zahvalnost s. Ivančici i svim misionarima na svakoj žrtvi, ugrađenoj ljubavi i postojanu svjedočenju na

misijском polju rada, istaknuvši da se čitava mjesna Crkva zagrebačka, okupljena u mnogim župnim misijskim zajednicama, ujedinjuje u molitvi za misije i misionare, a raznim pastoralnim programima nastoji pomoći djelovanju misionara u zemljama Trećeg svijeta. Preč. Pavlaković ukratko je izložio s. Fulir najznačajnije točke sa ovogodišnjeg 35. susreta misionara Crkve u Hrvata u Đakovu i upoznao ju s radom i planovima misijskog ureda Zagrebačke nadbiskupije.

Na kraju susreta preč. Pavlaković uručio je novčani dar s. Fulir za misiju u Beninu, koji su tijekom sjemenišne godine 2024./2025. skupili sjemeništarci s ciljem pomoći djeci Benina u njihovu odgoju i školovanju.

PMD u Zagrebačkoj nadbiskupiji

Akcija MIVA u Župi Ploče – Tepčići

U nedjelju 10. kolovoza 2025. godine u Župi sv. Ante Padvanskoga Ploče – Tepčići, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji, ispred molitvenog prostora na Crkvinama održan je blagoslov automobila i prikupljena su sredstva za Akciju MIVA.

Župnik Davor Berezovski na početku misnog slavlja upoznao je vjernike s tom misijskom akcijom, koja se održava u cijelom svijetu prigodom blagdana sv. Kristofora. Istaknuo je da akcija za svoj cilj ima sudjelovanje vjernika u kupnji različitih vozila koje misionari koriste u svojem svakodnevnom poslanju tijekom djelovanja u misijskim zemljama, da bi mogli lakše raditi u širenju radosne vijesti. Misionari i njihovi suradnici laici moraju prevažati desetine kilometara, često po blatnjavu, nepristupačnu terenu i nerazvijenim cestama, koristeći se

vozilima koja su im na raspolaganju. Zahvaljujući tim vozilima, misionari mogu uspjeti u svojoj misiji i doći do svih područja svojega misijskog djelovanja. Prijevozna sredstva koja imaju na raspolaganju koriste i za prijevoz hrane, materijala, pa i bolesnih u bolnice. Na taj način pomažu ljudima u potrebi te spašavaju ugrožene živote.

Iako je župna zajednica malo-brojna, odazvala se te se iskazala

svojom srdačnošću i dobrostivošću. Tako je prikupljeno 960 maraka.

Nakon mise župnik je izmolio blagoslovnu molitvu za sve prisutne i odsutne vozače na području cijele župe te je, prolazeći kroz narod, blagoslovio sve vozače i vozila. Na izlazu su svima dijeljeni mirisi za automobile s logom MIVA-e, kao i naljepnice za automobile s likom sv. Kristofora, što je stiglo iz Misijske središnjice u Sarajevu.

Taj susret bio je znak zahvale svih prisutnih za sretno prijeđene kilometre u vlastitim vozilima kao i želja da dobri Bog čuva sve vozače različitih vozila (automobila, kamiona, bicikala, romobila, itd.) na području župe tijekom vožnje i na njihovu životnom putu.

Petar Pehar

Mladenci pomažu Akciji MIVA

Župa Kandija, u Uskoplju, posvećena je sv. Iliji proroku. Ove godine proslavila je 150 godina postojanja. Tijekom rata pretrpjela je velike progone i razaranja, a u župi danas živi svega 350 vjernika. Budući da se vjenčanja događaju uglavnom ljeti i da u njima sudjeluje mnogo auta, a i MIVA se provodi tijekom ljeta, župnik Tadija Ivoš došao je na vrlo zanimljivu ideju, uza suglasnost mladenaca, da se tijekom vjenčanja prikupljaju sredstva za nabavu vozila našim misionarima. Uz priku-

pljanje sredstava moli se na nakanu da svadba sretno prođe i završi bez ikakvih incidenata. Tako je ovo ljeto na vjenčanjima Davida Grabovca i Martine Sučić, Errica Giuliana i Matee Kolovrat te Ivana Budimira i Antonije Sučić prikupljeno

2000 maraka. Prema svjedočenju župnika, mladenci vrlo rado pristaju na prikupljanje novca i drago im da se tim prilozima pomogne našim misionarima i njihovim vjernicima. Naime, Akcijom MIVA ne pomaže se samo pri nabavi auta našim misionarima, nego i njihovim vjernicima te se nabavljaju bicikli, motori, motokultivatori, mini traktori...

Zahvalni smo župniku na ideji, mladencima na suglasnosti i pomoći, kao i svima koji su sudjelovali u akciji. Kada znademo koliko se novca potroši za jednu svadbu, koliko se izdvoji za različite sitnice i pjevače, onda nam se ta akcija čini još plemenitijom, jer se, uz mnogo toga što bi realno moglo biti i skromnije, izdvoji za nešto što je uistinu u službi širenja radosne vijesti i spasenja.

PMD BiH

Akcija MIVA u Mostaru

27. srpnja 2025. molili su za naše misionare te nakon svih misa, kupujući različite misijske suvenire specifične za Akciju MIVA, prikupljali novac za prijevozna sredstva namijenjena našim misionarima i njihovim vjernicima. Vrijedni su animatori ponudili župljanima spomenute misijske suvenire, a oni su dali svoj prilog.

I ovaj put vjernici su pokazali otvoreno srce za misijske potrebe Crkve. Važno je izgrađivati misijsku svijest

među vjernicima, pa se nadam da će i ta akcija produbiti tu svijest te potaknuti vjernike da svoju vjeru svjedoče konkretnim djelima ljubavi, a posebno prema najpotrebitijima. Vjera bez djela uistinu je mrtva, kako nas uči sv. Jakov u svojoj poslanici (usp. Jak 2, 26). Koristim prigodu da zahvalim našim misijskim animatorima i svim župljanima koji su velikodušno sudjelovali u toj plemenitoj misijskoj akciji.

Ivan Turudić, župnik

Župljani Župe sv. Ivana apostola i Evangelista u Mostaru u nedjelju

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Fatimska kraljice, moli za nas!

Bošonti, rujan 1950.

Preko novina sam o tom već kratko pisao. Došla nam je u pohode mila Gospa Fatimska. Pohodila je čitavu Indiju. Iz mjesta u mjesto očekivana je upravo s kraljevskim počastima. Ne samo od katolika, već i od hindua i muslimana. I u Bengaliji se zaustavila čitav tjedan. Iz Bošontija sam s grupom od 80 naših novoobraćenika otišao u grad Calcuttu, gdje je kip bio izložen. To je bilo zavjetno hodočašće za naše buduće prošteništa u ovim krajevima sunderbanskih džungla, zatim za vas, naše mile prijatelje, i za dragu nam domovinu. Svi smo na putu postili. Bilo je mnogo radosti, mnogo suza, kad smo se sastali s Gospom Putnicom. Cijelu smo noć u grupama bdjeli pred njom. Imali smo joj toliko toga reći. Naši Bošončani bili su prvi od svih misijskih postaja. Svećenik

koji prati Gospin kip bio je silno ganut vidjevši tu priprostu ljubav i pobožnost.

Tamo smo obnovili svoj zavjet da ćemo joj što prije podignuti toliko žudeno prošteništa u našoj misiji, spomen-prošteništa hrvatskog naroda u ovim krajevima Bengalije.

Poteškoća je bilo mnogo. Više puta je izgledalo da se ne će moći naprijed. No hvala vašoj ljubavi i pripomoći, malo prošteništa – malo i skromno, no divno radi ljubavi kojom je građeno – ponosno se diže uz Arampurski kanal u selu Gosabi. Neprijatelji su kušali sve i sva da Blaženoj Gospi zabrane pristup, no nisu uspjeli. Naprotiv, ljubav se prema Fatimskoj Gospi još uvećala, pa se dosta obitelji odmah javilo za svetu Crkvu.

Procesija iz Bošontija u Gosabu i čitava proslava posvete crkvice bila je uistinu krasna. Protestantski vlastodržac od ljutine si je grizao usne... Mi se svi za njega molimo, da bi i on mogao jednog dana upoznati svoju pogrešku. Još nam do danas nije dao dopuštenje da sagradimo most preko kanala uz koji se kapelica nalazi, pa sam jutros morao poslati jedan urođenički čamac da vjernici mogu ići u crkvu.

Prijeti da nam nikada ne će dopustiti da tamo podignemo zidanu crkvu. Ja sve stavljam u ruke i Srce Nebeske Majke. Ona će sve lijepo urediti. A mi nastavimo s molitvama i doprinosima za ovo veliko djelo! Ovo je zavjetno djelo, pa stoga ne smijemo zastati na pola puta. Dajte, koliko možete! Preporučite ovu nakanu svojim prijateljima i štovateljima Fatimske Gospe.

Fatimska Kraljice, moli za nas!

Gospa ulazi u Gosabu

U posljednje vrijeme bio sam zaposlen izvršenjem velikog zavjeta što smo ga dali Srcu Isusovu i Marijinu – spomen-crkvicom i prošteništem u selu Gosabi.

Izgledalo je već da od svega toga ne će biti ništa, jer je vlastodržac, protestant iz Škotske, bio tvrd kao kamen. Ni jednog komada zemljišta ne će dati za

Gospu. No kad ne ćeš ti, dat će jedan hindu poganin, da ti pokaže da on ima više vjere od tebe.

Zemljište smo dobili, no „reponja“ je onda opet počeo svoju igru. Zabra-

njeno nam je bilo podignuti crkvicu. No mi smo je podigli, i draga nam se Nebeska Majka tamo nastanila. Već mnogo ljudi ide tamo na proštenje, pa sada neka taj silni vlastodržac kuša srušiti Gospinu kuću!

Čuo sam da od silne ljutine nije mogao spavati kad smo zadnje nedjelje u velikoj procesiji nosili krasni kip mile Gospe Fatimske. To je, uistinu, bio dan velike slave.

Ostavili smo Bošonti poslijepodne na krasno urešenoj lađi. Oko 300 novoobraćenika oduševljeno je pjevalo slavu Nebeskoj Majci. Kip je stajao visoko, okružen cvijećem i svijećama. Divan pogled: lađa kao bijeli labud na Gangesu. Ganges se stišao, posvuda mir. Kraljica Mira ide da svojom majčinskom ljubavlju osvoji nove krajeve. Prate je pjesma i molitva. Ljudi s obala gledaju na ovaj do sada neviđeni prizor.

U selu Gosabi čekali su nas ondašnji novoobraćenici. Složile su se molitve i pjevanje, pa se mnogo oko orosilo, kad su djevojke Marijine kongregacije, odjevene u lijepe bijele haljine, donijele na obalu Gangesa Bijelu Gospu. Suze radosnice, suze zahvalnice. Tijekom 20 godina katolici su tu bili progonjeni. Otac Mesarić čak je odavle bio istjeran, no, evo, sada je sve to zaboravljeno. Majka dolazi, Majka će tu ostati!

Kad se kip pokazao na nasipu Gangesa, neka tajanstvena šutnja obuze sve. I onda kao izražaj svih srdaca zavori s lađice junački glas našeg učitelja Nikole: „Fatimar Maer doe!“ – „Slava našoj Majci Gospi Fatimskoj!“ I onda kao jedan tisuće grla uzvrat: „Doe, doe!“ – „Slava, slava!“

Procesija je prolazila kroz poganski dio sela. Sa strane ljudi gledaju i dive se, osobito žene. Sve je tako mirno, moli se. Blažena Gospa osvaja.

Pred crkvicom zadnji dokaz naše ljubavi prema Nebeskoj Majci. Zemljište je sa sjeverne strane širokog kanala. Kad je vlastodržac vidio da ne može zabraniti gradnju crkvice, barem je nekako zadovoljio svoju mržnju. Nije nam dopustio podignuti most preko kanala. Mislio je da će time zaustaviti procesiju. Ja sam mu odgovorio, ako

treba zrakoplov kupiti, da smo mi i to spremni učiniti. Voda ne može zaustaviti ljubav prema Blaženoj Gospi. Cijela ta velika procesija: djeca i starci, muško i žensko, svećenici i sestre – svi do jednoga spustimo se u kanal i kroz vodu i blato uputismo se prema crkvici. Bio je to divan primjer, koji će dugo vrijeme ostati u pameti svih. Hvala vlastodršcu na zabrani! Dao nam je barem još jednu prigodu da pred svima mogemo pokazati da smo za Nebesku Majku spremni i na veće žrtve!

Crkvica! Možda se čudite što je tako brzo sve skupa svršeno. Bila je velika pogibelj da će biti raznih poteškoća, ako brzo ne podignemo barem nešto privremeno. Prihvatio sam se onda posla. Ali se i vlastodržac htio pokazati. Zabranio je ljudima da mi pomažu, jer inače kasnije kod njega ne će dobiti posla, a oni, koji su sada zaposleni, da će biti otpušteni. I bili su neki, jer su, ipak, došli raditi. Među njima i mnogi pogani. Da ste ih samo vidjeli kako su junački i revno radili. Za mjesec dana crkvica je podignuta. Zidovi su od blata, kao što su sve kuće u Bengaliji građene, no lijepo su obojeni i urešeni. Glavna je stvar bila da Gospa „zauzme“ ovo mjesto.

Crkvica je kao mala nazaretska kućica. No mi ćemo uz Gospinu pomoć sljedeće godine podići veće i krasnije proštenišće. Sudeći po dosadašnjem odzivu dobročinitelja, uzdam se da nas oni ne će ostaviti na pola puta. To sam ja dragoj Fatimskoj Gospi i rekao, kad sam pred crkvicom prikazao prvu svetu misu.

Zbog velikog mnoštva ljudi misa je bila vani. U propovijedi sam rekao novoobraćenicima tko zida ovu crkvicu i u koju nakanu. Tih smo se nakana i sjetili: svih dobročinitelja, mile nam domovine, slobode svete Crkve.

Poslije svete mise ljudi su jedan za drugim išli ljubiti Gospin kip i dati joj svoje male darove; male, no od srca. Osobito je bilo dirljivo,

kad su majke dizale svoju dječicu da i oni prime Gospin blagoslov.

Mrak se već spuštao na sunderbanske džungle, kad su se ljudi počeli razilaziti. No mnogi su još ostali. Nisu se mogli rastati s Gospom. Uza me je bio jedan hindu poganin. Prostrt je na zemlji molio. Pogledao sam na Gospin kip. Pun je samilosti. „Majko, daj mu milost svete vjere, njemu i tolikim drugim dušama, koje još ne poznaju ni tvoju ljubav, ni ljubav tvoga Sina!“ bila je moja molitva.

Oko deset sati navečer opet se silno mnoštvo sleglo oko crkvice. Naši učitelji i školska djeca davat će predstavu *Mučeništvo svetog Flavijana*. Bengalci silno vole predstave. Sate i sate pozorno prate i slušaju. Naša je bila „manja“ predstava: trajala je tek četiri sata, no nitko se nije maknuo. Ljudi su bili oduševljeni, jer ovakve predstave nikada u životu nisu vidjeli. Od ganuća su plakali, osobito kad mladi Flavijan radije daje svoj život nego da zataji Isusa. Bila je to divna propovijed.

Kad smo se sljedećeg jutra umorni, no sretni i veseli vraćali na misijsku postaju u Bošonti, dođe nam vijest o ozdravljenju malog Stjepana, sina nekog protestanta. Vijest se, dakako, raširila na sve strane, pa ljudi neprestano sada idu u crkvicu.

Dječak je bio bolestan dulje vremena. Roditelji su kušali sve moguće, no bez uspjeha. Odnijeli su ga pred kip Fatimske Gospe, po bengalskom običaju oprali su vodom Gospine noge i od te vode nekoliko kapi dali mališu da popije. Mališ je ozdravio i sada veselo trči naokolo!

50 godina Zajednice „Molitva i riječ“

Lijepo je što postoji“, riječi su dr. Tomislava Ivančića. Brojni su oni koji su probuđeni njegovom riječju izišli iz svojih poteškoća, otkrili smisao života i radosno krenuli u novi život.

Ove godine slavimo 50 godina (1975. – 2025.) plodna djelovanja Zajednice „Molitva i riječ“ u naviještanju evanđelja i u služenju čovjeku po hagioterapiji. Iza nas su godine vjernosti, zahvalnosti, poslanja i međusobne ljubavi, a sve s ciljem da Gospodin bude poznat, ljubljen i slavljen te da pomogne čovjeku u njegovim patnjama, krivicama, raznim ovisnostima, mlakoj i zanemarenoj vjeri u Isusa Krista.

Nakon završetka studija i znanstvenog doktorata iz fundamentalne teologije na Papinskom sveučilištu Gregorijani u Rimu prof. dr. Tomislav Ivančić 1971. godine započeo je, na molbu poglavara samostana Sestara milosrdnica u Zagrebu, držati vjeronauk, prvo srednjoškolicima, a potom od 1972. godine i studentima.

Nekoliko su godina diskutirali i proučavali *Sveto pismo*, zatim su učili moliti i temeljito postili te liturgijski oblikovati svete mise, no nitko se pritom nije mijenjao. Na svetkovinu Duhova 1975. g. odvažili su se na dvodnevno hodočašće u Mariju Bistricu, a ljeta iste godine odlučili su provesti u Davoru, da bi u zajedništvu molitve i euharistijskih slavlja tražili snagu koju je Crkva primila na dan Pedesetnice. Tako su dvadesetak studenata i profesor tri tjedna danonočno molili i tražili silu Duha Svetoga, onu koju su davno primili i živjeli apostoli. Doista, prvi je prof. Tomislav Ivančić u noći 3. kolovoza 1975., dok je klečeći molio, doživio duboko iskustvo susreta sa živim Bogom. Sila Duha Svetoga najprije je preobrazila njega, a potom i sve okupljene sudionike. Tako se rodila Zajednica „Molitva i riječ“, koju je oblikovao Duh Sveti, zajedno s njezinim utemeljiteljem prof. Tomislavom Ivančićem.

No tu nije kraj. Dr. Ivančić i dalje istražuje te pritom desetljećima odgaja, oblikuje, usmjeruje, potiče i ohrabruje zajednicu za djelovanje na području evangelizacije i hagioterapije. Osobito područje njegova zanimanja istraživanje je čovjekove egzistencijalno-duhovne dimenzije, gdje otkriva način suvremene evangelizacije te nužnost razvoja duhovne medicine, koja je uz somatsku i psihičku nezaobilazna u cjelovitu liječenju čovjeka, a osobito u liječenju duhovnih bolesti i ovisnosti. U tu svrhu razvio je metodu hagioterapije i osnovao 1990. godine u Zagrebu Centar za duhovnu pomoć, čiji je bio predstojnik.

Godine 2016. napisao je pravilo kojim se određuje način ulaska u zajednicu te potrebna stručna i duhovna formacija za djelovanje u Crkvi i svijetu. Temeljna je zadaća zajednice pomoći Crkvi da postane svjedočka, živa i autentična (držeci seminare nove evangelizacije) te da „liječi srca slomljena“, tj. svestrano i cjelovito posreduje zdravlje metodom hagioterapije.

Prvi seminar nove evangelizacije inicirao je 1979. godine kardinal Franjo Kuharić, a održao ga je prof. dr. Tomislav Ivančić u Mariji Bistrici za četrdesetak svećenika, redovnica i nekoliko vjernika laika.

Sadržaj seminara, kao i cilj i struktura određeni su crkvenim dokumentima, a posebno dokumentom pape Pavla VI. *Evangelii nuntiandi*, zatim dokumentom pape Ivana Pavla II. *Catechesi tradendae*, *Ecclesia in Europa*, dokumentom hrvatskih biskupa *Na svetost pozvani* (izd. HBK, 2002. god.) te dokumentom i obrednikom *Inicijacija – red pristupa odraslih u kršćanstvo*. Bitan sadržaj evangelizacije nalazi se u posebnom priručniku, knjizi *Susret sa živim Bogom* prof. dr. Tomislava Ivančića. Taj priručnik bio je izrađen na temelju prvokršćanskog katekumenata, koji je sve do sedmog stoljeća služio kao put za uvođenje odraslih u kršćansku vjeru, a nakon Drugoga vatikanskog sabora ponovno je oživljen i predan svim crkvenim zajednicama na upotrebu.

Seminari omogućuju da se ponovo otkriju vlastiti kršćanski korijeni i dođe do iskustva susreta s Isusom Kristom, a to iskustvo donosi veliku promjenu života i snagu Duha Svetoga. U evangelizaciji se naviješta, proglašava radosna vijest i pomaže Crkvi da bude svjedočka.

Hagioterapija je zasebno i autonomno područje, a njezina je zadaća istražiti čovjekovu duhovnu dušu, njezine izranjenosti, bolesti i nemoći te pronaći način kako te rane dijagnosticirati i liječiti.

Riječ *hagioterapija* doslovno znači liječenje svetoga (grč. *hagios* – svet, *therapeuo* – liječiti). Cijeli čovjek je svet, no njegova duhovna dimenzija, jer potječe izravno od Stvoritelja, koji je jedini svet, na poseban način predstavlja sveto područje u čovjeku. Ta prisutnost Stvoritelja nije ni religijska ni konfesionalna, nego svima dostupna i prihvatljiva, jer se nalazi u stvaranju svijeta, a to znači da je svima urođena.

Da bi se stručnije i bolje moglo pomagati ljudima u tom pogledu, u kolovozu 1990. godine osnovan je Centar za duhovnu pomoć u Zagrebu. Nakon nekoliko godina praktičnog rada pokazala se potreba da se taj rad znanstveno i istraživački potkrijepi, da bi se znanstvenim putem mogao argumentirati takav rad, a s druge strane razvijati metoda ozdravljenja duha.

Hagioterapijski duhovni pristup ima izvor u znanstvenom istraživanju duhovne dimenzije, posebno mozga i čovjekove svijesti, u istraživanju gena i njihovih sadržaja, pamćenja i sjećanja, u istraživanju čovjekovih vjerovanja. U tom smislu veliku pomoć pruža proučavanje znanstvene literature iz područja neuroznanosti.

Hagioterapija je znanstveno utemeljena terapijska metoda za ozdravljenje duhovne duše, kojom se mogu služiti svi ljudi, svih svjetonazora, posebno ljudi koji pate.

**Branka Patafta,
Zajednica „Molitva i riječ“**

www.zmr.hr
www.hagio.hr

ZA MISIJE I MISIONARE:

N. N. 600 KM * Jela Šimićević 100 KM * Vlač. Marinko Filipović 200 EUR * Siniša Skočibušić 200 KM * Sestre sv. Vinka, Abdića 10, Sarajevo 128 KM * Nives Sunjić 100 KM * Anto Jurić 60 KM * Stojan Bošnjak 50 KM * Župa sv. Ante Padovanskog, Bihać 228 KM * Zrinka Drmić 100 KM * Ana Čuturić 50 KM * Roman, Banja Luka 50 KM * Ivanka Bencun 100 USD * Ankica Boban 350 KM * T. K. 30 KM * Ana-Marija Lukenda 200 KM * Elikir d.o.o., Vesna Bakula 300 KM * Osnovna škola Čerin, V. b razred 157 KM * Hrvoje Lovrić 20 KM * Višnja Martinović 200 KM * Župa Gospe van Grada, Šibenik 25 EUR * Ordinacija Opće Medicine, Marijana Markobašić 50 EUR * Župa Gospe van Grada, Šibenik 25 EUR + 25 EUR + 25 EUR * Liberato Frappotti 400 EUR * Gianfranco Biban 150 EUR * Ordinacija Dentalne Medicine, Tamara Matjačić Božić 250 EUR * Jagoda Sinti Marović 200 EUR * Tekstil Mini d.o.o., Zagreb 50 EUR * Ceranka Trgovački Obrt, Cerna 10 EUR * Marinko Hudolin 20 EUR * Magdalena Repar 35 EUR * Brankica Levak 20 EUR * Božo Rimac 100 EUR * Željka Vendl 30 EUR * Hećimović Vesna 20 EUR * Nedić Ivka 6,64 EUR * Tomkić Nikola 40 EUR * Kostešić Marija Božo 13,27 EUR * Joško Listeš 25 EUR * Vlatka Lahovsky 20 EUR * Leticija Kolaković 10 EUR * Pirovac Profi Mix d.o.o. 50 EUR * Franjo Volarić 99,99 EUR * Ivana Domijan 50 EUR * Ivan Ivanković 6,64 EUR * Marijana Mudri 40 EUR * Dražen Gotvald 65 EUR * Stela Dujmović 13 EUR * Marija Križek 13,27 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Zoran Arapović 20 EUR * Mirjana Svrnjak 10 EUR * Čorković Dragan 13,33 EUR * Miroslav Blažan 6,64 EUR * Dentalni laboratorij Ivana Bjelić, Sisačka Odra 30 EUR * Francika Sabo 22 EUR * Marinko Matanović 10 EUR * Ivanka Rezo 100 EUR * Tomislav Borovac 5 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * Marija Vuletić 15 EUR * Specijalistička ordinacija obiteljske medicine, dr. Marica Vujić 30 EUR * Branka Matić 26,54 EUR * Ana Trojnar 15 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Zdravko Lovrić 10 EUR * Dalibor Rom 30 EUR * Gabrijel Kozina 10 EUR * Marija Borčić 50 EUR * Nikolina Štimac Puž 10 EUR * Silvana Knežević 100 EUR * Antonio Podrug 25 EUR * Božica Sambolec 20 EUR * Vera Cavar 15 EUR * Dinko Herc 15 EUR * Zvonko Bogi 15 EUR * Aleksandra Klubučar 20 EUR + 20 EUR * Samostan Blažene Hosane Kotorske (Župa Krista Kralja), Zagreb 50 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 20 EUR * Maja Musa 15 EUR * Ivana Gabela 50 EUR * Mesnjak Mirta 5 EUR * Renata Jurčević 30 EUR * Davor Begović 6,64 EUR * Maja Peraica 15 EUR * Ante Čović 70 EUR * Malec Ivica 30 EUR * Dorjan Kušćević 9 EUR * Tomislav Čubelić 40 EUR * Miro Baković 1 EUR * Snježana Mihaljević 15 EUR * Marica Čavlića 13,27 EUR * Melani Majdandžić 85 EUR * Mirjana Zupčić 10 EUR * Ante Mazić 7 EUR * Marijana Rukavina 15 EUR * Milan Šijan 50 EUR * Klara Pošćić Stilić 15 EUR * Ruža Kovač 30 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Ivica Bradara 19,91 EUR * Anica Josić 20 EUR * Vatroslav Mihalj 13,27 EUR * Terezija Ratković 10 EUR * Ivan Zrno 30 EUR * Valentinio Mijandrušić 20 EUR * Božica Buterin 15 EUR * Nedeljka Šantek 10 EUR * Stella Sukačić Jakara 30 EUR * Tea Vuković 20 EUR * Zdenka Podhraški-Relja 10 EUR * Aleksandar Jazić 27,5 EUR * Damira Mendišć 6,64 EUR + 6,64 EUR * Mihaela Pigić 100 EUR * A. Perhaj 30 EUR * Mladen Marković 60 EUR * Vesna Matišin 90 EUR * Gambiraža Antonia 50 EUR * N.N. 14 EUR * Petar Hrzenjak 100 EUR * Bernarda Pišonić 2 EUR * Violeta Gjurić 30 EUR * Irena Šlišković 100 EUR * Jelena Orešković 6,64 EUR * Matković Ante 10 EUR * Dubravko Tandarić 45 EUR * Vinko Klarić 50 EUR * Tomislav Drmić 7 EUR * Željko Rumenošević 6,64 EUR + 6,64 EUR * Dominik Stazić 10 EUR * Lidija Petračić 10 EUR * Dejan Horvat 11 EUR * Stana Prskalo 19,91 EUR * Damir Barić 30 EUR * Dinjar Vladimir 50 EUR * Harča Stjepan 10 EUR * Klaudio Krajcar 70 EUR * Branka Maslač 30 EUR * Štefanija Vusić 5 EUR * Dubravka Afrić 20 EUR * Morena Peraić 50 EUR * Vesna Samardžić 100 EUR * Branko Matić 100 EUR * Sanda Peranić Miliša 20 EUR * Snježana Mihaljević 15 EUR * Jozo Bjelanović 20 EUR * Marija Širec 50 EUR * Dragan Purišić 13,27 EUR * Željka Stojić 6,64 EUR * Kamelija Matković 10 EUR * Mihajlo Kadežabek 60 EUR * Ivan Čukina 2 EUR * Drago Markušić 6,64 EUR * Vesna Vinicki 7 EUR * Miljenko Presečki 30 EUR * Branka Babić 15 EUR * N.N. 30 EUR * Gordana Jurković 200 EUR * Ivan Matić 10 EUR * Suzana Lasić 25 EUR * Cizmić Stipe 10 EUR * Jelena Čutura 15 EUR * Milan Komljenović 10 EUR * Jasna Šimunić 10 EUR * Topić Branko 15 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * D. Gatar 8,63 EUR * Željka Tukić 100 EUR * Maja Peraica 15 EUR * Samostan Benediktinki Sv. Andrije, Rab 15 EUR * Mesnjak Mirta 5 EUR * Anica Hofer 20 EUR * M. Mihaljević 2,65 EUR * Tomkić Nikola 40 EUR * Ivana Goleš 20 EUR * Vjeran i Mirjana Ivošević 20 EUR * Duje Papić 70 EUR * Vlatko Miličević 15 EUR * Ivana Josipović 15 EUR * Radošević Gordana 8 EUR * Franjo Vrdoljak 30 EUR * Ivica Roketina 500 EUR * Ana Trojnar 15 EUR * Vesna Klepo 100 EUR * Željka Vendl 30 EUR * Božo Rimac 100 EUR * Vesna Librenjak 10 EUR * Nedić Ivka 6,64 EUR * Damir Orešković 6,64

EUR * Kostešić Marija i Božo 13,27 EUR * Tea Reić 10 EUR * Ivica Kevrić 100 EUR

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:
Molitvena zajednica „Emanuel“, Ružiči 180 KM * Obitelj Nedić 50 KM * Marijana Ilić, MZ „Emanuel“ 250 KM * Vlač. Marko Stipić 100 EUR * Vlač. Miroslav Agostini 50 EUR * Anđelko Jurić 100 EUR * Ljiljana Lukenda 50 KM * Eleonora Rašić 100 KM * Željka Šutalo 200 KM * Ljubo Radić 50 EUR * Marijana Maleš 10 EUR * Petanjak Pero 15 EUR + 15 EUR * Anja Zorić 13,27 EUR + 13,27 EUR * Martina Horvat 50 EUR * Andrija Martinović 60 EUR * N.N. 25 EUR * Toni Dragić 5 EUR * Domagoj Vukman 170 EUR * Josip Kordić 20 EUR * Dijana Miletić 20 EUR * Stjepan Šošarić 170 EUR + 150 EUR * Nelica Validžić 40 EUR * Robert Janjiš 50 EUR * Davorka Dorotić 10 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 25 EUR * Željka Vodopija 26,54 EUR * Dorjan Kušćević 9 EUR * Sandra Španić 20 EUR * Lovorka Jelić 13 EUR * Mario Cavar 20 EUR * Laković Evelina 100 EUR * Ana Mrgan 15 EUR * Andrija Martinović 40 EUR * Čirko Petar 15 EUR * Mateo Radić 20 EUR * Veronika Radić 50 EUR * Karolina Tkalec 20 EUR * Kornelija Petr Balog 4 EUR + 4 EUR * Dubravko Dujmić 20 EUR * Blaško Kivić 50 EUR * Ivan Đuran 25 EUR * Harča Stjepan 10 EUR * Đurđica Štefanić 25 EUR * Gordana Jurković 260 EUR * Slavica Antičević 100 EUR * Dajak Mate 70 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Branko Dragojević 40 EUR * Zrinka Pulić 100 EUR * Ivan Renić 50 EUR * Zubčić Zoja 13,27 EUR * Gabrijel Kozina 40 EUR * Ljubo Radić 50 EUR * Radošević Gordana 8 EUR

SV. DJETINSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Hrvatska katolička misija, Essen 450 EUR * Župa Gospe od Anđela, Gornja Tramošnica 160 KM * Nadica Haric 10 EUR * Mršić Tomislav 50 EUR * Ivan Renić 50 EUR

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Molitvena zajednica „Emanuel“, Ružiči 190 KM * Ljiljana Lukenda 200 KM * Ivana Čilić 60 KM * Benedikt Pehar 100 KM * Svećenici Banjalučke biskupije 2.270 KM + 680 EUR * Branimir Motočić 50 EUR * Dorjan Kušćević 9 EUR * Tomislav Perić 200 EUR + 1000 EUR * Tomislav Bilić 10 EUR * Harča Stjepan 35 EUR * Janko Krznarević 133 EUR * Kata Rimac 10 EUR * Damir Barić 60 EUR

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Jure Rupčić 1.000 KM * Rudolf Lukač 110 KM * Frano Radovac 200 KM * Nada Rupčić 100 KM * Irena Šimić 60 KM * Svjetlana Lukić 50 KM * T. K. 30 KM * Jozo Hrkač 50 KM * Manda i Drago Marjanović 50 EUR * Vlado Šarić 50 KM * Anda Gudelj 100 KM * Dragana Lovrić 50 KM * Branko i Marija Radoš 1.000 KM * Marija Galić 10 EUR * Biljana Gorša Ulbrih 6,64 EUR + 6,64 EUR * Diana Bagačić 6,64 EUR + 6,64 EUR * Andreja Matković 10 EUR * Marija Bobinac 20 EUR * Zlatko Horvat 15 EUR * Marija Cerčić 150 EUR * Milica Bunić 13,27 EUR * Igor Končurat 15 EUR * Ivo Komljenović 15 EUR * Katica Oman 5 EUR * Blagje Kordić 20 EUR * Nadija Mesarić 10 EUR * Ivanka Znidarić 20 EUR * Melita Sečan 10 EUR * Mate Brozić 50 EUR * Marcella Josip 30 EUR * Mate Bosnić 5000 EUR * Milena Obrovac 20 EUR * Željko Horvat 45 EUR * Vedran Slapničar 4,65 EUR * Nives Labinac 20 EUR * Danijela Horvatek Tomić 26,54 EUR * Hećimović Vesna 20 EUR

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Vlač. Miroslav Agostini 100 EUR * Anda Mihaljević 200 KM * Ivanka Doko 50 KM * Komping D. o.o., Vitez 50 KM * Bosiljko Zrno 50 EUR * Mihael Popinjac 20 EUR * Ljubo Radić 50 EUR + 50 EUR * J. Zrno 3,98 EUR + 3,98 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR * Obrt VI. Marjan Barić, Donja Bistra 70 EUR * OFS Sv. Frane, Šibenik 300 EUR * Jularić Galić Ana 15 EUR * Mario Žilić 70 EUR + 50 EUR + 20 EUR * Zrinka Čale 30 EUR * Anica Kešić 20 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Zrinka Dragić 30 EUR * Anda Mrvelj 13,27 EUR * Vuković Nada 10 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Ruža Turk 6,64 EUR * Vesna Erdec 9,95 EUR * Bernarda Pišonić 2 EUR * Anda Svoboda 6,64 EUR * Danica Kristić 13,27 EUR * Kristijan Perić 80 EUR * Ivanka Boras 30 EUR * Dario Maradin 13,27 EUR * Ivan Renić 50 EUR * Antonijeta Težak 30 EUR

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Petanjak Pero 10 EUR + 10 EUR * Kata Galac 10 EUR * Ivan Svabek 60 EUR * Dragan Matijević 20 EUR * Karmel Svetog Josipa, Levanskija Varoš 100 EUR * Nedeljka Depikolozvane 20 EUR * Marija Topić 30 EUR * Mateo Radić 20 EUR * S. Veronika Vidaković 20 EUR * Dajak Mate 100 EUR * Ivan Renić 50 EUR * Sandro Jakopčević 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Župa Presvetog Srca Isusova, Studenci 8.500 EUR * Mara Jurić 100 KM * Borislava Kamšigovska-Šarić 10 KM * Ivan Šarić 20 KM * Jelkica Štironja 15 EUR * Robert Skejčić 20 EUR * Anka Sanjković 5 EUR + 5 EUR * Ivanka Baketa 30 EUR * Dijana Solenički 20 EUR * Mila

Purišić 3,98 EUR * Pamela Banovac 6,64 EUR * Anita Mikec 13,27 EUR * Marijana Vilić Ivanković 6,64 EUR * Martina Oravec 15,93 EUR * Tihana Martinović 2,65 EUR * Zrinka Kelava 6,64 EUR * Josip Spajić 6,64 EUR * Jelena Grgruović Perić 110 EUR * Damjanović Eva 13,27 EUR * A. Rimac 13,27 EUR * Snježana Mikec 13,5 EUR * Ivan Balažević 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Mira Dalšašo 40 EUR * Marija Krešić 100 KM * Biljana Mandić 50 KM * Čurić Lucija 40 EUR * N.N. 1.500,00

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivan Prskalo 40 KM * T. K. 30 KM * Romano Tripalo 30 EUR * Ružica Hrkač 25 EUR * Igor Pivac 200 EUR * Marija Barić 2 EUR * Jurica Benzon 110 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Marija Bsartošek 80 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBII:

Ivanka Bencun 100 USD * Ivan Mrvelj 100 EUR * Marija Bartošek 80 EUR * Valentina Volarić-Lučić 100 EUR * Vedran Aladić 150 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Violeta Ljubić 30 KM * Apriori, d.o.o. 100 EUR * Zdenka Sabljčić 100,54 EUR * Iva Miličević 30 EUR * Marija Horvat 15 EUR * Ljiljana Lukač 13,27 EUR * Kristina Jurković 25 EUR * Slavica Bilandžić 13,27 EUR * Josip Oreč 33 EUR * Helena Cividini 20 EUR * Božidar Horvat 7 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 130 EUR * Štefanija Kovačić 1200 EUR * Agneza Kovačić 130 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Violeta Ljubić 40 KM * Ivica Filipović 25 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOM. OTOCIMA:

Župa sv. Ane, Ljuti Dolac 2.610 KM * Dorjan Kušćević 9 EUR * N.N. 4 EUR * N.N. 5 EUR * Nikola Tomašević 90 EUR * Božo Lončar 30 EUR + 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Jelena Burazer 1.200 KM * Biseri Lozančić 100 KM * Ivana Juroš 100 KM * Ratka Gavran 60 KM * N. N., Žepče 100 KM * Ana Pervan 20 KM * Anica Gavran 60 KM * Boris Mišić 50 KM * Marija Budimir 40 KM * Ivana Šarčević 200 KM * Dragica Penava 200 KM * Ivona Rotim Mutilović 50 KM * Goranka Munjić 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Anka Dužnović 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

Dorjan Kušćević 9 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Jelkica Štironja 15 EUR * Ivica Filipović 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 1.000 KM * Božo Lovrić 10 KM * Jozo Hrkač 50 KM * N. N. svećenik iz Bosne 4.000 EUR * Nikolina Petrović 5 KM * Mato Josić 30 EUR * Mato Josić 30 EUR * Marjan Zovak 50 EUR * Iva Vukas 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Marija Hrkač 100 KM * A. Sušić 2,5 EUR * Dubravko Mijić 80 EUR * A. Sušić 2,5 EUR * Božena Mekinić 55 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Adrijana Kajić 200 KM * Vikica Gašpar-Radak 20 KM * N. N. svećenik iz Bosne 6.000 EUR * Marija Lasić 40 KM * N. N. 80 EUR * T. K. 30 KM * Ivan i Ljiljana Barbarić 100 KM * s. Paula B., Tramošnica 80 KM * s. Terezija Batarilo 50 KM * Maja Marija Prelec 5 EUR * Mikulić Mladen 25 EUR * Željko Batinić 10 EUR * Ljubomir Solaković 20 EUR * Stefica Palošića 26 EUR * Zvonimir Kvesić 15 EUR * Marica Balog 120 EUR * Župa Kraljice Sv. Krunice, Vodinci 1103 EUR * Josip Duilo 50 EUR * Ivica Bajo 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

N. N., Banja Luka 300 EUR * Marija Hrkač 100 KM * Violeta Ljubić 30 KM * Anka Dužnović 50 EUR * Mato Josić 30 EUR + 30 EUR * Mladen Crmeković 15 EUR * Stane Radulović 10 EUR * Nikola Horvat 15 EUR * Marija Barić 2 EUR * Dario Časar 50 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Specijalistička Ginekološka Ordinacija Biljana Tabak 13,28 EUR * Marija Daniela Knić 300 EUR * D. Delić 40 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Mikulić Mladen 25 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

Dorjan Kušćević 9 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Milan Komljenović 10 EUR * Dubravko Tandarić 10 EUR * Vesna Čirjak 400 EUR

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:

Franjo, Sarajevo 100 KM * Dinka Antić 200 KM * Julija Bošnjak 50 KM * Sestre Kćeri Božje Ljubavi, Banjski brijeg 200 KM * Župa Presvetog Trojstva, Sarajevo 950

KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Konjic 1.040 KM * Župa sv. Mihovila arkandela, Tomislavgrad 8.150 KM * Župa sv. Juraja mučenika, Morančani 109,15 KM * Župa sv. Ivana apostola i evanđeliste, Mostar 3.711,70 KM * Župa sv. Mateja apostola, Mostar 2.116 KM * Župa Uznesenja BDM, Prisoje 637 KM * Župa sv. Marka Cim i sv. Luke, Ilići, Mostar 1.702 KM * Župa sv. Ante Padovanskog, Ploče – Tepčići 960 KM * Župa Svih Svetih, Aladinići 1.300 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Ružići 3.300 KM * Župa sv. Stjepana, Čerin 3.460 KM * Župa Presvetog Srca Isusova, Studenci 2.000 KM * Župa Uznesenja BDM, Gradac 1.000 KM * Župa Gospe od Andela, Gornja Tramošnica 929 KM * Župa sv. Josipa, Teslić 700 KM * Župa sv. Josipa, Sarajevo 600 KM * Župa Srca Marijina, Skopalska Gračanica 350 EUR * Župa sv. Josipa, Rankovići 300 EUR * **Mladenci iz župe Kandija:** David Grabovac i Martina Sučić 450 KM + 160 EUR * Errico Giuliano i Matea Kolovrat 200 KM + 240 EUR * Ivan Budimir i Antinija Sučić 200 KM + 180 EUR * Križanić Željko 10 EUR * Anita Krešić 30 EUR * Sandro Jakopčević 65 EUR * Cvitak Luka 25 EUR * Rakijaš Ruža 100 EUR * Marlon Macanović 3,9 EUR * Tamara Šurina 10 EUR * Karmelski samostan Majke Božje Remetske 10 EUR * Samostan Gospe od Ružarija Sestara Dominikanki, Šibenik 100 EUR * Anita Vidas 10 EUR * Marija Balazić 50 EUR * Ljubica Toth 30 EUR * Anka Gorša 30 EUR * Kata Galac 10 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Danijel Herceg 50 EUR * Župa Sv. Franje Asiškog - Franjevački Samostan Majke Božje Trsatke, Trsat 100 EUR * Ljubomir Solaković 20 EUR * Domagoj Matković 10 EUR * Željko Blagus 50 EUR * Župa Sv. Luke Ev., Kolan 200 EUR * Igor Borić 20 EUR * Slavica Bežjak 700 EUR * Vjekoslav Kožnjak 220 EUR * Tonica Slivac 10 EUR * Danijela Uvodić 30 EUR * Siniša Blatarić 100 EUR * Nikola Markušić 100 EUR * Kristina Kučan Milec 50 EUR * Uršulinski Samostan 50 EUR * Župa Presvetog Trojstva, Čepin 1000 EUR * Alen Sambolec 18 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * Karolina Cvrtak 20 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR * Marko Labaš 20 EUR * V.B. 10 EUR * Tonica Slivac 10 EUR * Ana Milardić 10 EUR * Marko Jurić 20 EUR * Leo Marković 120 EUR * Niko Bošković 50 EUR * Alenka Butigan 7 EUR * Hrvoje Županac 50 EUR * Marija Cvitaš 20 EUR * Frane Vitačić 40 EUR * Nada Fodor 10 EUR * Vladimir Jelčić 10 EUR * Nikša Radulović 50 EUR * Ordinacija opće medicine dr. Ana Ilić, Zadar 500 EUR * Ljiljana Vinček 100 EUR * Šantak Sanja 20 EUR * Eva Kalozi 20 EUR * Petra Gadže 10 EUR * Anamarija Pranjić 15

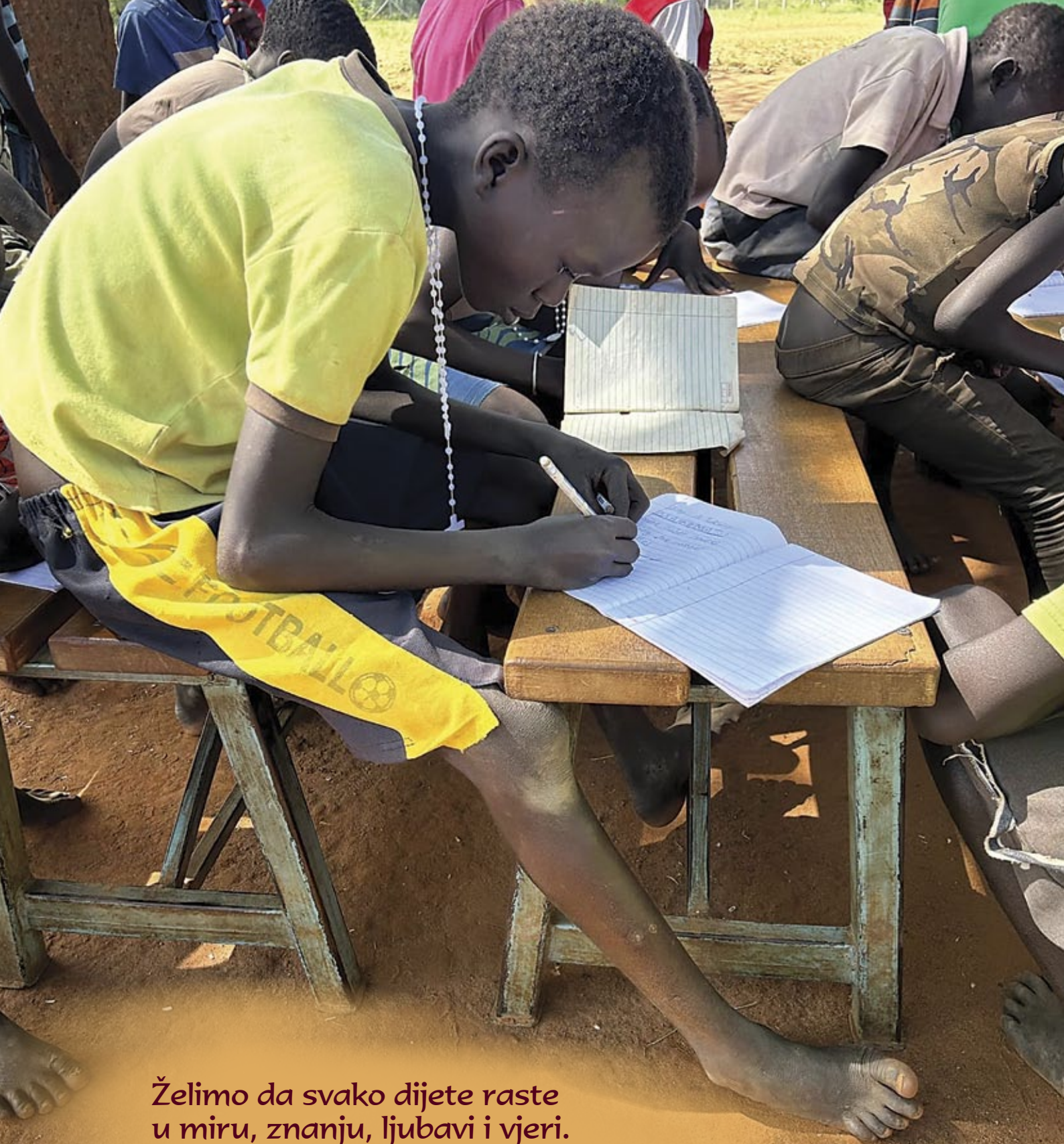
EUR * Ante Vlačević 100 EUR * Nedeljko Ilijaš 15 EUR * Marija Palfi Alinjak i Kresimir Alinjak 100 EUR * Iva Vukas 5 EUR * Ivan Đuran 50 EUR * Stanislava Bebrović 20 EUR * Krešimir Macan 10 EUR * Župa Sv. Lovre mučenika, Lukoran 210 EUR * Damir Brlek 10 EUR * Josipa Dubravica 35 EUR * Lucija Cargonja 30 EUR * Ivana Čepuljić 50 EUR * Anamarija Satinović 10 EUR * Zvonko Marjanović 200 EUR * Blaženka Svorcina 20 EUR * Raspudić Ružica 20 EUR * Ivana Bilić 12 EUR * Župa Svete Obitelji, Osijek 235 EUR * Mario Migles 30 EUR * B.P. 1 EUR * Mila Zadro 50 EUR * Marijana Hrčić 17 EUR * Marija Jurjević 30 EUR * Vilim Spoljarić 20 EUR * Ivan Pozderac 20 EUR * Anda Grgić 150 EUR * Ankica Đikić 30 EUR * Morić Rebeka 100 EUR * Vanja Matijević-Toplak 30 EUR * Danijel Marčević 298,1 EUR * Perica Baletić 100 USD * Župa Krista Kralja, Rešetari 450 EUR * Župa Sv. Luke Evanđelista, Novska 780 EUR * Mate Mršić 50 EUR * Jakov Milas 25 EUR * Marija Širec 50 EUR * Brankica Bičić 15 EUR * Sonja Žakić 15 EUR * Marko Šunjić 30 EUR * Ivana Buklijaš 50 EUR * Lucija Babok 100 EUR * Nikolina Bagarić 7 EUR * Sabina Čenko 20 EUR * Sanja Kardum 100 EUR * Martina Filko 3 EUR * Sergio Negovetić 30 EUR * Štefica Bubnjarić 30 EUR * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR * Jelena Gregorović 20 EUR * Mira Gabelica 30 EUR * Ana Subotić 20 EUR * Mladen Benko 200 EUR * Krunoslav Ceković 100 EUR * Lovro Budiša 10 EUR * Ana Perković 50 EUR * Josip Vukšić 50 EUR * Ivana Murar 40 EUR * Ljubomir Fak 30 EUR * Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, Končanica 200 EUR * Jagoda Šarunčić-Gulan 50 EUR * Kevrić Jasna 20 EUR * Marija Krajtner 20 EUR * Valerija Vanessa Wagnes 10 EUR * Marija Kosagov 20 EUR * Zvezdana Bačac 50 EUR * Župa Sv. Ilara, Mlini 905 EUR * Mirjana Očko 30 EUR * Kristina Čerina 40 EUR * Ljilja Delić 20 EUR * Petkovićek Vjekoslava 20 EUR * Mimica Alenka 10 EUR * Marijana Brčić 100 EUR * Franjevački samostan Sv. Franje Asiškoga, Pula 1080 EUR * Mila Dundić 10 EUR * Magdalena Halužan 50 EUR * Ivo Čevd 10 EUR * Ivana Markan 100 EUR * Ivanka Skender 10 EUR * Mirjana Rajčević 10 EUR * Marko Vuk 10 EUR * Ljerkica Črčan 10 EUR * Župa Bezgrešnog Srca Marijina, Slavonski Brod 704 EUR * Nenad Condić 300 EUR * Župa Sv. Andrije Apostola, Viljevo 365,37 EUR * Angela Marić 10 EUR * Damir Seljak 20 EUR * Ivan Matić 10 EUR * Župa Sv. Ante Padovanskoga, Šibenik 300 EUR * Župa Svih Svetih, Hrvace 300 EUR * Župa Sv. Vlahu, Janjina 714,2 EUR * Župa Sv. Mihovila Arkandela, Zminj 200 EUR +

1050 EUR * Slavko Jelovica 10 EUR * Župa Srca Isusova, Labin 120 EUR * Župa Presvetog Trojstva, Reka 288,8 EUR * Ljiljana Benčak 30 EUR * Košak 40 EUR * Marija Krizmanić 50 EUR * Župa sv. Mihael ark., Drenje 300 EUR * Đurđica Štefanić 100 EUR * Sime Ukalović, M & T 50 EUR * Grgić Miletić Maja 20 EUR * Župa Uznesenja Marijina - Katedrala, Poreč 4500 EUR * Župa Sv. Roka, Nova Vas 400 EUR * Zdravko Crnjac 50 EUR * Župa Bezgrešnog Začeca BDM, Lepoglava 210 EUR * Župa Sv. Martina Biskupa, Vranjic 1090 EUR * Župa Kraljice Sv. Krunice, Vodinci 1075 EUR * Župa Blaženog Alojzija Stepinca, Ivanovec 200 EUR * N.N. 10 EUR * Župa Presvetog Trojstva, Budimci 400 EUR * Zdenka Matoić 50 EUR * Kata Čulina 10 EUR * Baljak Vceta 30 EUR * Melita Bašić 25 EUR * Slavko Jelovica 10 EUR * Ivan Sesar 50 EUR * Ivana Vukušić 30 EUR * Marija Gračner 200 EUR * Župa Sv. Andrije Apostola, Rabac 420 EUR * Župa Rođenja BDM, Labin 380 EUR * Župa Sv. Martina Biskupa, Labin 590 EUR * Župa Sv. Barbare, Raša 85 EUR * Župa Gospe Fatimske, Labin 535 EUR * Kaja Žugaj 30 EUR * Jelić Antonija 50 EUR * Darko Papac 60 EUR * Slavica Antičević 100 EUR * Župa Majke Božje Od Krunice, Trviž 10 EUR + 10 EUR + 10 EUR * Božena Mekinić 20 EUR * Tomislav Leskovar 100 EUR * Mia Lovrić 15 EUR * Zdenka Mamić 10 EUR * Ana Volarić-Mršić 10 EUR * Hrvoje Nenadić 5 EUR * Župa Sv. Petra i Pavla Apostola, Marijanci 1200 EUR * Luko Radić 50 EUR * Edvard Flego 50 EUR * Vesna Bošec 50 EUR * Župa Sv. Nikole Biskupa, Hrvatska Kostajnica 250 EUR * Mara Jurić-Kavelj 100 EUR * Božena Boroša 20 EUR * Maskote Anegdote, Vl. Mario Turk 100 EUR * Jelena Miloš 30 EUR * Sanja Savić 20 EUR * Zlatko Kolarić 50 EUR * Župa Sv. Majke Tereze, Koprivnica 870 EUR * Ivan Renić 50 EUR * Božo Lončar 124 EUR * Iva Medvešek 130 EUR * Antonija Krišto 50 EUR * Župa Duha Svetoga, Feričanci 250,5 EUR * Šimun Dujmović 160 EUR * Župa Uznesenja BDM, Kloštar Ivanić 5000 EUR * Leonardo Krakan 455 EUR * Antonija Prskalo 10 EUR * Ivan Prskalo 10 EUR * Ivan Turjak 10 EUR * Ivica Granić 10 EUR * Mato Šarić 500 EUR * Nataša Stanković 10 EUR * Srećko Petrov 400 EUR * Josip Šimunović 500 EUR * Župr Rođenje Sv. Ivana Krstitelja, Zadar 550 EUR * Katarina Kecko 30 EUR * Župa Sv. Antuna Padovanskog, Zadar 3380 EUR * Divna Mufić 150 EUR * Jozo Musić 20 EUR * Kristijan Illich 20 EUR * Marin Rida 100 EUR * Tome Čvitanović 10 EUR + 10 EUR * Ada Šišović 100 EUR * Župa Presvetog Trojstva, Rovišće 1318 EUR

MISIJSKA KRIŽALJKA – RUJAN 2025.

Radosna vijest	Oskudna	Isusov omiljen učenik	Masnoća	Tona	Stol (pokrajinski naziv)	Vrsta sporta	Rijeka	Osobe koje govore ijekavski	Skupina ptica	Čestica za pokazivanje	Vrsta zabave	Prvak	
Poletak korizme													Biće (lat.)
Žensko ime				Kretati se skijama	Lož. božan.								
Zapaliti							Moral (grč.) To					Dušik Cijevi za kišnicu	
Poz. pol el. struje						Organ vida Dio kuće (množ.)				Ptica Muško ime			
	Maslina (lat.)								Bolest Što (kajkavski)				Dio tekućine
	Litra			Širitelj Med. ukazanja Lavež psa							Ujedinjeno Kraljevstvo On (lat.)		
				Od (lat.) Sumpor			Čareva žena Tona						
	Svetac u ožujku												

Rješenja iz prošlog broja: ILIJA PROROK, MARTA, DOMINIK

Želimo da svako dijete raste u miru, znanju, ljubavi i vjeri.

A što svaki školarac treba?

Žutu boju – kao sunce, da svojim smijehom zagriju svaki novi dan!

Šiljilo – da budu odlučni i oštri u zalaganju za dobro.

Gumicu za brisanje – da nauče opraštati, i sebi i drugima.

Plavu boju – kao nebo, da im bude podsjetnik da kroza život idu bez straha, s povjerenjem da bit će dobro.

Naočale – da bolje vide, da bi druge mogli gledati onako kako ih Bog vidi.

Crvenu boju – kao ljubav, koja nam je darovala život i veseli se svakomu našem uspjehu.

Neka osmijeh krasi lice svakog djeteta, da bi taj osmijeh mogli darovati drugima oko sebe!

Nova je školska godina počela i veliki i mali školarci krenuli su u novu pustolovinu.

Uključimo ih u svoje molitve, da im školski dani budu blagoslovljeni i ispunjeni s puno radosti!

Budimo podrška djeci na putu odrastanja i ne zaboravimo da je svako dijete dragocjeno i jedinstveno!

Bog voli svakog čovjeka i ne odustaje ni od koga te s ljubavlju prati djelo ruku svojih i nikada nas ne napušta.